

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A ORAȘULUI CISNĂDIE

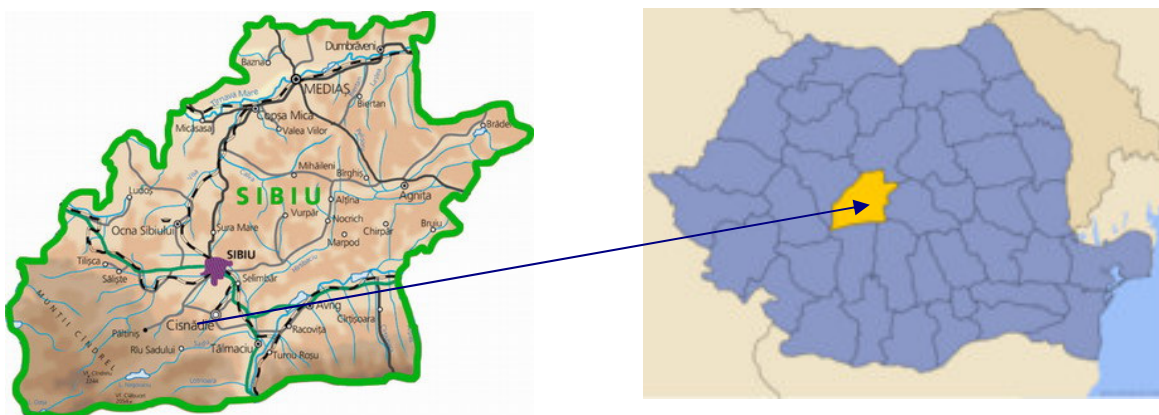
I. ANALIZA ECONOMICO SOCIALĂ A LOCALITĂȚII

1. DESCRIEREA GENERALĂ

1.1 Situația socio-economică a localității

1.1.1 Localizare

Cisnădie este așezată în partea de sud a județului Sibiu, la o altitudine medie de 455 m, pe Valea Cisnădioarei. Are în componența sa localitatea Cisnădioara ce se află la 3,5 km vest de orașul Cisnădie și la o distanță de 15 km de Sibiu.

Vecini:

- nord-est - localitatea Șelimbăr și localitatea Bungard
- est - localitatea Veștem și localitatea Mohu
- sud - localitatea Sadu și localitatea Căinenii Mici
- vest - municipiul Sibiu, localitatea Rășinari și localitatea Râul Sadului
- nord - vest - municipiul Sibiu

1.1.2 Suprafaţa

Suprafaţa oraşului Cisnădie este de 272 ha intravilan şi 13.856,7 ha extravilan, iar suprafaţa localităţii Cisnădioara este de 41,7 ha intravilan şi 13.543 ha extravilan.

Este aşezat într-o depresiune pitorească la poalele dealului Măgura (1.305 m), într-o zonă înconjurată de păduri şi livezi, la contactul morfologic şi structural al podişului Transilvaniei cu munţii Cindrel, în imediata apropiere a oraşului Sibiu, oraşul Cisnădie beneficiind din plin de avantajele sale geografice. Pe latura sudică a depresiunii Sibiului, la contactul cu muntele se desfăşoară un relief colinar, dezvoltat pe roci neconsolidate, impus în peisaj printr-un ansamblu de culmi (gruiuri) prelungi, din care, în apropierea contactului cu muntele se ridică proeminente de peste 550 m: Dealul Cucului (589 m), Dealul Cisnădiei (557 m) etc. Gruiurile piemontane se prelungesc, terminându-se în partea joasă a depresiunii cu o serie de vechi cornuri piemontane, terase şi lunci, favorabile aşezărilor omeneşti.

1.1.3 Reţeaua hidrografică

Reţeaua hidrografică este reprezentată de râul Cibin şi afluenţii lui, oraşul Cisnădie fiind străbătut de pârâul Cisnădie (Valea Argintului) cu afluentul său pârâul Ursului.

1.1.4 Clima

Datorită reliefului şi poziţiei sale geografice zona oraşului Cisnădie se caracterizează printr-o temperatură medie anuală de 8°C, media lunii iulie fiind de 19,4°C, iar cea a lunii ianuarie de - 4,2°C, specifice unui climat temperat-continental. În depresiune se înregistrează şi frecvente inversiuni termice puse în evidenţă de observaţiile de la staţiile meteorologice Sibiu şi Păltiniş. Cantitatea medie anuală de precipitaţii este între 600-700 mm. Aproximativ 70% din cantitatea totală de precipitaţii cade în sezonul cald, cea mai ploioasă fiind luna iunie cu 107,6 mm. Cele mai puţine precipitaţii cad în luna februarie (26,8 mm) de 4 ori mai puţine decât în luna iunie. Primele ninsori apar în a doua jumătate a lunii octombrie, iar ultimele la începutul lunii aprilie. Durata medie a intervalului posibil de ninsoare este de 115 - 120 de zile. Din

acest interval sunt în medie numai 28 - 30 de zile de ninsoare, iar stratul de zăpadă persistă în medie de 55-50 de zile, durata maximă depăşind cu puţin 100 de zile. Deoarece în zona Cisnădiei viscoalele se fac foarte rar simţite, zăpadă nu este spulberată şi se depune în strat uniform şi persistent. În circulaţia atmosferică se observă dominaţia maselor de aer dinspre SE, dinspre culoarul Oltului şi NV, situaţie impusă de relief.

1.1.5 Flora şi Fauna

Depresiunea Sibiului se include în zona de vegetaţie a pădurilor de foioase amestecate cu răşinoase, cu predominanţă gorunul, care este întâlnit pe cea mai mare parte a dealurilor piemontane, ce se întrepătrunde cu alte specii: fag, carpen, mestecăn, arţar etc. Odată cu defrişarea stejărişurilor şi gorunetelor, pe versanţii înclinaţi şi pe terase s-au instalat pajişti. În luncile râurilor cresc zăvoaie de sălcii.

Zona Cisnădie-Cisnădioara este puternic marcată de Pădurea Dumbrava (termenul înseamnă în slavona veche „pădure de stejar”) care, prin poziţia şi importanţa sa, trebuie remarcată cu toate componentele: ecologice, peisagistice şi turistice.

Ea este încorporată practic în prezent în spaţiul urban sibian, şi reprezintă din punct de vedere silvic două trupuri de pădure:

- un trup de 398 hectare, pe ambele laturi ale şoselei Sibiu Răşinari, până la culoarul liniei electrice de înaltă tensiune Sibiu-Sadu; acestui trup i se atribuie, în mod curent numele de pădurea „Dumbrava”,

- un trup de 582 hectare, de la linia electrică până în apropierea comunei Poplaca.

Flora zonei cuprinde 764 de specii de plante superioare, dintre care 402 sunt plante cu flori (cormofite), la care se adaugă 96 de specii de plante inferioare (talofite).

Fauna specifică zonei temperat-continentale şi vecinătăţii montane, numără câteva specii protejate de lege, cum ar fi ursul brun, lupul, râsul, şi păsări ca acvila ţipătoare, acvila de munte, şoimul rândunelelor, cocoşul de munte, corbul, barza albă ş.a.

1.1.6 Repere istorice

Ţinutul a fost locuit din timpuri foarte îndepărtate, încă din mileniul I î.e.n.. Aici au trăit dacii, apoi romanii care aveau un castru puternic la Boita (caputum stenarum) şi drumul spre Apulum care trecea prin apropiere.

În evul mediu populaţiei româneşti de aici i se adaugă coloniştii germani veniţi în sec. al XII-lea şi al XIII-lea. Prima menţiune documentară despre o aşezare pe locul actual al oraşului datează din 1204 - într-un document al regelui Emeric sub denumirea de "Rivetel". Alte date cu privire la localitate, descrisă sub denumirea de "Civitas Gzynoya" apar în anul 1323. Prima atestare scrisă a Cisnădioarei datează din 1223, când regele Andrei al II-lea confirmă o donaţie făcută.

Gradul de dezvoltare şi numărul crescut al locuitorilor face posibil ca în jurul anului 1300 să înceapă construcţia unei impunătoare biserici fortificate. Ea a fost ridicată pe temelia unei bazilici realizată în stil romanic, cu un masiv turn spre vest. Odată cu creşterea primejdiei turceşti, s-a trecut la fortificarea acestei construcţii, dându-i un caracter militar, introducându-se şi modificări de stil de la romanic la gotic.

Localitatea începe să se dezvolte din punct de vedere economic tot mai mult, mai ales în sec. XIV-XV. Breslele şi meseriile de asemenea se dezvoltă cu iuţeală, în special producţia de seceri, care erau adesea exportate peste graniţă. Pentru că se practică şi agricultura, secerile erau folosite mult şi de localnici, aşa cum reiese din unele documente, unii din ei aveau moşii întinse.

Pe lângă breslele care produceau seceri, se cuvin a fi menţionate, în secolul al XVI-lea, alte câteva bresle importante din diferite domenii. Apăruseră astfel producătorii de lână, selarii şi olarii care, mai târziu, în secolele XVIII- XIX aveau să se transforme în manufacturi şi apoi în fabrici. Desele invazii ale turcilor în Ţara Românească făceau ca primejdia să crească pentru Cisnădie. Din această cauză se va observa tot mai mult o întărire a legăturilor dintre domniile Ţării Româneşti şi conducătorii localităţii Cisnădie. În 1241 aşezarea este distrusă de mongoli. În 1323 apare, într-un document emis de regele Carol Robert de Anjou, pentru prima dată, şi denumirea germană a localităţii: "Heltau", sub titulatura de "Civitas".

În perioada anilor 1456-1462, conflictele comerciale ce apar temporar între Vlad Ţepeş, care proteja negustorii munteni, şi negustorii saşi din Ardeal determină pe

cisnădieni să-și fortifice cetatea, ridicând un al doilea zid în jurul cetății, construind niște turnuri puternice în interiorul ei, procurându-și totodată și arme de foc.

La 1460 sunt atestați peste 100 de meșteșugari la o populație de 200 familii. În 1490 turcii au ars așezarea, iar în 1493 au revenit, dar au fost înfrânți la Turnu Roșu, la luptă participând și cisnădienii. Mai târziu, în timpul evenimentelor de la începutul sec. al XVII-lea, când Mihai Viteazul făcea prima unitate politică a celor trei țări românești, cisnădienii au avut puțin de suferit, chiar dacă erau în apropierea operațiunilor militare, lupta având loc la Șelimbăr, în 28.10.1599.

Atitudine loială față de cisnădieni a avut prințul Gheorghe Racotzi care a domnit între 1630-1648. Chiar dacă din 1634 le-a impus o încântuire de soldați pe termen de 10 zile care n-a fost plăcută deloc, datorită sălbăticiei mercenarilor, totuși cisnădienii au primit de la principe multe privilegii. A acordat țășătorilor mari drepturi, le-a luat apărarea împotriva exigenței notarului de stat din Sibiu și cu această ocazie Cisnădia este menționată din nou ca un târg.

La sfârșitul secolului XVII-lea și începutul secolului XVIII-lea austriei reușesc să pătrundă în Transilvania, să înlăture dominația otomană, pe care o înlocuiesc cu cea habsburgică, mult mai aspră, așa cum va reieși din analiza unor documente. Dominația habsburgică va duce la izbucnirea numeroaselor răscoale. În 1806, Cisnădia a primit de la Împaratul Francisc reînnoirea vechiului drept de a avea târg, fapt pentru care s-au cheltuit mulți bani, la vremea respectivă, întrucât sibienii se împotriveau. La începutul sec. al XIX-lea, numeroși vizitatori ai Sibiului și Cisnădiei dau informații prețioase cu privire la hărnicia cisnădienilor și la numeroasele meșteșuguri practicate de aceștia. Însă prosperitatea și bunăstarea materială a cisnădienilor au fost afectate de multe nenorociri, din care menționăm: ciuma din 1604, 1660 și cea din 1737-1738, incendiul din 17 ianuarie 1841, când au ars multe case și hambare de cereale. Paguba a fost evaluată atunci la 6000 de guldeni, sumă foarte mare în vremea respectivă. În perioada 1844-1862 au mai fost încă 11 incendii care au distrus 106 case, cu vitele și cerealele aferente. Apoi, pierderi mari le-au fost aduse cisnădienilor și în 23 august 1857 când, în urma unor ploii torențiale, comuna a fost inundată și multe poduri rupte de ape. În 1944 armata sovietică deschide în Cisnădie un lagăr pentru prizonieri iar un an mai târziu începe deportarea sașilor spre lagărele din URSS.

În 1948 toate fabricile textile din Cisnădie se naționalizează și se formează mari întreprinderi textile care atrag forța de muncă din toată țara. Cisnădie este declarat oficial oraș în același an. După 1990 începe privatizarea întreprinderilor textile care duc la o situație socială defavorabilă.

1.1.7 Societatea civilă

Problemele sociale ale unei comunități pot fi abordate cu mult succes de organizații aparținând sectorului neguvernamental care prin activitățile diversificate și devotamentul lor contribuie la îmbunătățirea vieții social-culturale.

Societatea civilă este reprezentată de câteva organizații non-guvernamentale de referință pentru viața comunității. Acțiunile întreprinse de acestea contribuie din plin la dinamizarea și îmbunătățirea vieții social-culturale și sportive a orașului.

Orașe înfrățite cu Cisnădie sunt : Wernigerode din Germania și Chateau-Thierry din Franța. Relațiile privilegiate cu aceste două orașe, schimburile de ordin cultural, economic, turistic și sportiv au constituit baza unei relații de cooperare benefice pentru părțile implicate.

Cele mai cunoscute organizații non-guvernamentale sunt următoarele:

Asociația Chateau-Thierry care favorizează relații privilegiate între cele două orașe.

Asociația Măgura-Cisnădie care are ca și scop promovarea, organizarea și practicarea turismului sportiv, a culturismului și schiului, precum și organizarea de acțiuni de curățare, amenajare și protecție a mediului, întreținere de poteci, cabane, marcaje turistice.

Asociația Creștină Umanitară Stanca care oferă ajutor moral și material celor nevoiași, fără a face deosebire de naționalitate, sex, religie, rasă sau orientare politică.

Asociația Umanitară a Handicapaților Fizic Live Cisnădie care sprijină material persoanele cu dizabilități.

Fundația Susana care are ca și scop întrajutorarea persoanelor de vârstă a treia și alte categorii defavorizate cu fonduri, donații.

Fundația „Little John” cu scopul de supraveghere, îngrijire, recuperare și educare a copiilor cu dizabilități.

Fundația Sanitaria care se ocupă cu ajutorarea persoanelor cu nivel de trai scăzut, a familiilor cu mulți copii, a veteranilor, văduvelor și invalizilor de război.

Alte organizații demne de menționat sunt **Clubul de Arte Marțiale și Clubul Național al Crescătorilor de Canari Rolleri**.

1.2 Factori ai potențialului economic local

1.2.1 Resurse naturale

Printre resursele naturale cel mai important loc îl ocupă suprafața forestieră bogată. Orașul Cisnădie exploatează o suprafață împădurită de 3.715 ha.

Pădurile de foioase amestecate cu rășinoase cuprind specii ca: gorunul, fagul, carpenul, mesteacănul, arțarul etc.

Pădurile reprezintă sisteme biologice productive care furnizează materia primă necesară industriei lemnului, constituind totodată o importantă sursă de energie.

La aceasta se adaugă resursele hidrografice și anume râul Cibin și afluenții lui, Cisnădie fiind străbătut de pârâul Cisnădie (Valea Argintului) cu afluentul său pârâul Ursului.

De o deosebită importanță științifică, peisagistică și recreativă este rezervația paleontologică Calcarele de la Cisnădioara, cu o suprafață de 0.9 ha, denumită de localnici și Piatra Broaștei, după forma pe care o are. În lungul pârâului Argint, rezervația cuprinde o faună de fragmente de corali, unele foraminifere, gasteropode, amoniți, belemniti.

1.2.2 Infrastructura

1.2.2.1 Infrastructura de transport

Orașul e străbătut de drumurile județene: DJ 106 C (15.4 km) și DJ 106 D (3.25 km). Lungimea totală a drumurilor publice este de 27 km, din care asfaltate 17.34 km., pietruite 3.83 km și de pământ 5,83 km.

Drumul care face legătura între Cisnădie și Sibiu, prin Șelimbăr, este Drumul Județean 106 C și apoi Drumul Național 1 (respectiv Drumul European E 15 A), în total 14 km, asfaltat în întregime. Tot pe relația Cisnădie-Sibiu, prin Cisnădioara-Dumbrava

Sibiului trece Drumul Judeţean 106 D, în total 15 km drum modernizat. Prin Colonia Seviş, tot spre Sibiu trece Drumul Judeţean 106 C, reprezentând cea mai scurtă legătura (distanţă de 8 km drum asfaltat).

Pe relaţia Cisnădie-Sadu Tălmăciu trece un drum judeţean, iar pe relaţia Cisnădie-Răşinari, prin Cisnădioara trece un drum modernizat.

Pe cale ferată, legătura cu Sibiul se realizează numai pentru transport de mărfuri, distanţa fiind de 10 km. Mai demult linia folosea şi circulaţiei călătorilor.

Despre situaţia generală a drumurilor, trebuie să spunem totuşi, că necesită lucrări de reabilitare şi modernizare.

1.2.2.2 Reţele de telecomunicaţii, comunicaţii de date şi internet

Oraşul dispune de o centrală digitală, ceea ce permite acces direct la reţeaua internaţională, cu 4 cabine telefonice. Lungimea totală a reţelei de telefonie este de 29,61 km.

În oraşul Cisnădie există unitate PTTR (7 cutii de poştă, distribuite pe toată suprafaţa oraşului, inclusiv în loc. Cisnădioara), o societate de distribuire a televiziunii prin cablu, S.C. KATV STAR S.R.L, ai căror abonaţi recepţionează 36 de canale.

Întreaga zonă este acoperită de operatorii de telefonie mobilă. Datorită firmelor specializate care oferă servicii de conectare şi comunicare, există posibilitatea conectării la reţeaua de INTERNET.

1.2.2.3 Infrastructura tehnico-edilitară

Lungimea totală a reţelei de distribuţie a apei potabile este de 57 km, iar lungimea totală a conductelor de canalizare este de 38 km. Lungimea totală a reţelelor de distribuţie de gaz metan este de 43,8 km şi cea a reţelei electrice de 29,61 km.

Sistemul de alimentare cu apă şi canalizare necesită lucrări de reabilitare şi modernizare.

1.2.2.4 Infrastructura educaţională

Structura instituţională a învăţământului cuprinde:

- Liceul Teoretic „Gustav Gündisch” cu profile de filologie şi finanţe-contabilitate şi cu secţie în limba germană pentru clasele I-VIII. Dotarea materială a liceului a cunoscut îmbunătăţiri, astfel încât funcţionează laboratoare de fizică, chimie, biologie şi informatică, plus cabinete specializate pentru istorie şi geografie;

- Liceul Industrial Textil, înfiinţat în 3 iunie 1888 ca fiind prima şcoală de stat cu profil textil din Europa, statut păstrat în România până la înfiinţarea Şcolii Superioare Textile din Bucureşti;

- o Şcoală profesională cu profil textil;
- 3 şcoli cu clasele generale;
- 7 grădiniţe (5 grădiniţe de stat şi 2 frădiniţe particulare);
- un Club al elevilor;
- o Bibliotecă orăşenească, care stă în primul rând la dispoziţia elevilor.

1.2.2.5 Infrastructura sanitară

Primul spital modern a fost creat în 1950, având 30 de paturi, care s-a extins ulterior până la 120 de paturi. După 1960 s-a ridicat o nouă construcţie cu destinaţie spitalicească, cu o capacitate de 100 paturi.

După 1985 s-a constituit serviciul de urgenţă, secţia de obstetrică a fost dotată cu serviciu de sterilizare şi sală de operaţie moderne, s-au realizat reamenajări hoteliere ale blocului alimentar şi spălătoriei. După 1990, sub denumirea „Spitalul Orăşenesc Cisnădie”, s-au operat extinderi şi modernizări care au condus în anul 2000 la existenţa a cinci Secţii, totalizând 145 paturi. Funcţionează un laborator de analize medicale şi unul de radiologie, care în anul 2003 a fost dotat cu un aparat Philips duodiagnost performant.

Cazurile de urgenţă, ca şi cele de neurologie, psihiatrie, dermatologie, chirurgie infantilă şi ortopedie sunt îndrumate către instituţiile spitaliceşti din Sibiu.

În plus mai funcţionează 25 de cabinete medicale individuale.

1.2.2.6 Infrastructura socială și de cultură

În Cisnădie există Centrul de plasament numărul 4 unde se asigură protecția, creșterea, educația și instrucția copiilor aflați în dificultate. În anul 1990 s-a început colaborarea cu Crucea Roșie din Passau, iar în 1993 a debutat reconstrucția și modernizarea Casei de copii (cum a fost denumită instituția până în 1998), în 1995 având loc inaugurarea noii clădiri. Dotarea Centrului de plasament cuprinde 6 săli grupă (educație și instrucție), 5 dormitoare, 1 sală de masă, 1 bucătărie, 1 magazie, 1 vestiar, 2 birouri, locuri de joacă și teren de joacă.

Tot în domeniul protecției copilului, Cisnădia găzduiește unul dintre cele două instituții cunoscute în plan internațional sub denumirea „SOS Kinderdorf International”. Construcția a început în octombrie 1991, iar primii copii au putut să beneficieze de serviciile instituției în februarie 1993. Acest „sat al copiilor” se compune din 12 căsuțe de tip familial, construite după modelul țărănesc local, în piatră și lemn obișnuit. Șase dintre aceste case sunt grupate în jurul unei curți de joacă, celelalte șase în jurul unui arbore bătrân.

„SOS Kinderdorf International” promovază un sistem de instituționalizare a copiilor de tip familial și comunitar, diferit de casele de copii. Astfel, în satul copiilor din Cisnădie funcționează grădiniță, micropolclinică, casă de vacanță, tabără cu o capacitate de 30 locuri (care deja funcționează de șapte ani, primind serii de câte 30 copii pe perioade de 10 zile, din cele 42 de județe ale țării, în mod absolut gratuit).

La Sibiu a fost cumpărată o casă pentru tinerii care depășesc vârsta admisă pentru internare în satul copiilor, unde sunt cazați foștii interni pe perioada continuării studiilor, sau până la găsirea unui loc de muncă.

Casa de Cultură, care de la construirea ei se află sub autoritatea sindicatelor, a fost dată în folosință în anul 1960. Sala de spectacole, cu 350 locuri, este modernizată prin lumini de scenă și decoruri proprii, existând și opțiunea cinematografică prin prezența ecranului de cinema și aparatului de proiecție.

Din cauza statutului ei juridic, în Casa de Cultură nu se desfășoară activități culturale.

Biblioteca este constituită din aproximativ 4300 de volume din toate domeniile, și stă la dispoziția oricărui locuitor al orașului.

Clubul Elevilor găzduieşte activităţi în diferite cercuri în domeniul artistic. Dotarea clubului constă în 14 ateliere cu bază materială aferentă anilor 1980 completată în perioada 1993-1994 cu 6 calculatoare, achiziţionate pentru cercul de informatică. Materialele şi achiziţiile au fost efectuate prin Inspectoratul Şcolar Sibiu, centru financiar fiind Palatul Copiilor Sibiu.

1.2.2.7 Infrastructura pentru turism

Cisnădie şi zona înconjurătoare se caracterizează atât printr-o serie de obiective turistice de o importanţă deosebită, cât şi prin peisaje naturale de o frumuseţe incredibilă. Deşi spaţiile verzi, şi în special zonele de agrement ocupă suprafeţe reduse în cadrul oraşului, trebuie amintit Parcul Măgura, aflat în partea sud-vestică a oraşului, în apropiere de cartierul Piaţa Nouă.

Suprafaţa redusă a zonelor de agrement este compensată de peisajul natural oferit de zona montană învecinată, masivul Măgura (1304 m), Valea Cisnădioarei, Valea Sadului, zone foarte pitoreşti ce oferă condiţii naturale deosebite, însă dotările turistice sunt insuficiente.

Ca şi obiective de prim rang, în Cisnădie se pot vizita Biserica Evanghelică şi Muzeul Textil.

Având hramul Sf. Walpurga, **Biserica Evanghelică** a fost ridicată la începutul sec. al XIII-lea, iniţial ca o bazilică romanică cu trei nave. Datorită numeroaselor transformări şi-a pierdut aspectul romanic, doar baza rămânând nemodificată. Biserica a fost amintită pentru prima dată în 1349. În a doua jumătate a sec. XV şi în prima jumătate a sec. XVI a fost transformată în stil gotic.

Pe locul absidei nordice se ridică sacristia. Absida de sud se desparte printr-un zid de restul bisericii, fiind transformată astfel în trezorerie. În ea s-a păstrat renumitul “Tezaur de la Cisnădie” - ulterior acesta fiind mutat la muzeul Brukenthal din Sibiu.

După atacul turcesc din 1493 biserica a fost fortificată prin supraînălţarea şi dotarea cu metereze a turnului central, supraînălţarea absidei şi construirea deasupra portalurilor laterale a altor două bastioane. Biserica a fost înconjurată de trei centuri de

ziduri prevăzute cu coridoare de apărare, turnuri și bastioane precum și cu șanțuri ce puteau fi umplute cu apă, astăzi acestea fiind astupate.

În anul 1591 turnul-clopotniță de 59 m a fost modificat și în 1751 primește forma sa actuală. În vârf a avut un glob aurit. Turnul a fost trăznit de mai multe ori și a ars. În 1795, pentru a-l feri de incendii, s-a instalat pe el primul paratrăznet din Transilvania confecționat din cupru, după metoda magistratului Raimarus din Hamburg. O parte din turnuri s-au păstrat până în zilele noastre: "Turnul Paznicului", "Turnul Primăriei", "Turnul Slăninei", "Turnul Faurilor de Seceri", "Turnul Școlii" și turnul situat în grădina parohială. În biserică se mai păstrează un clopot din 1664, o cristelniță gotică din bronz și porțile altarului vechi în stil baroc.

Muzeul Textil este adăpostit într-o clădire care este ea însăși un monument de arhitectură. În 5 săli se găsesc piese legate de istoria țesutului, meșteșugului practicat de localnici, încă din sec. al XV-lea. Sunt expuse steagurile breslei postăvarilor, darac cu discuri pentru scărământat lâna, dispozitiv de scărământat lâna tip leagăn, selfactor, război de țesut original, urzitor cu stelaj pentru țevi, dispozitiv de răsucit pe țevi, documente, utilaje manuale folosite la prelucrarea lânii, precum și exponate ale întreprinderii cu profil textil din oraș.

Cisnădioara prezintă și ea turiștilor câteva obiective demne de vizitat.

Cetatea cu bazilica în stil romanic de pe dealul Sf. Mihail este unul dintre cele mai reprezentative monumente ale stilului romanic din Transilvania, printre cele mai vechi din aceste părți ale țării. Biserica este atestată documentar la 1223, când Magister Goulinus o donează Mănăstirii cisterciene de la Cârta. Se compune din nava centrală, două nave laterale, cor, absida centrală și două abside laterale. În interiorul monumentului au fost amplasate monumentele funerare ale ofițerilor și soldaților germani și austro - ungari căzuți în luptele din jurul Sibiului în toamna anului 1916. Plăcile funerare au fost strămutate din cimitirul de la Gusterița în anul 1940. Este construită din piatră, păstrată în condiții excelente, fiind situată pe vârful unui deal împădurit, odinioară loc de apărare împotriva invaziilor străine. Inițial, așa cum se poate vedea din structura părților dinspre apus ale navelor laterale, bazilica fusese proiectată să aibă două turnuri, care n-au mai fost continuate deasupra acoperișului. Construită sub forma aceasta încă din prima jumătate a secolului XIII, biserica a căpătat în a doua

jumătate a aceluiaşi secol un frumos portal romanic, încadrat de câteva arcade care trebuiau să îmbrace întreaga faţadă de apus şi probabil şi celelalte faţade, dar care, ca şi cele două turnuri au rămas neexecutate. Situată pe vârful stâncos al muntelui, pe un platou foarte îngust în direcţia răsărit – apus, fapt care a impus şi forma dreptunghiulară, mai dezvoltată în lăţime decât, cum ar fi fost normal, în lungime a bisericii, ale cărei nave sunt foarte scurte - cetatea, care completează imaginea caracteristică a acestui preţios monument, cuprinde o singură incintă înconjurată cu ziduri de piatra, măsurând în lăţime între 4 şi 6 m spre exterior şi 2 până la 3 m de partea incintei.

Biserica Romano-Catolică din punct de vedere doctrinar se deosebeşte de biserica ortodoxă prin următoarele dogme principale: infaibilitatea papei, existenţa purgatorului, euharistie realizată cu azima nedospită.

Biserica Evanghelică din Cisnădioara, construită în stil baroc în 1764, înglobează pe latura de vest turnul bisericii anterioare aparţinând stilului gotic.

Expoziţia Muzeală de Etnografie Cisnădioara a fost organizată în 1971 şi etalează piese de textile, ceramică şi lemn specifice creaţiei populare săseşti din sudul Transilvaniei.

Rezervaţia naturală – Calcarele de la Cinsădioara sunt unice în ţară. Rocile din jurul ei s-au depus în mediul marin în timpul Cretacicului. Depozitele cretace se întind pe cca. 1 km² sprijinind cristalinel munţilor Cibinului. Geologic, întâlnim o varietate mare de roci: conglomerate, marne nisipoase, gresii, brecci, etc. Cercetătorii au identificat în cadrul lor o bogată microfaună acvatică: foraminifere, corali, gasteropode, lamelibrauchiate, resturi de peşti, moluşte. În aceste roci este sculptată stânca cu forma bizară alcătuită din conglomerate şi calcare cretace.

Înaltă de 3-4 metri, aceasta este rezultatul eroziunii apelor curgătoare a Pârâului Argintului, care într-un timp îndelungat a erodat până la forma de azi. Este declarată monument al naturii datorită formei ei ciudate, cât şi prin faptul că fosilele conţinute ajută să se reconstituie paleogeografia locurilor, din timpuri îndepărtate.

Întrucât întregul teritoriu al localităţii Cisnădioara este declarat zonă turistică, zona s-a constituit ca o atracţie pentru doritorii de case de vacanţă.

Există 12 pensiuni şi o tabără şcolară la Cinsădioara. Tabăra şcolară este amplasată la intrarea în localitate venind pe drumul modernizat ce se ramifică din Drumul

Județean – 106 A, situându-se la 3 km de Cisnădie și la 12 km de Sibiu. Se situează între dealuri împădurite de conifere și foioase, la poalele muntelui Măgura. Ansamblul de clădiri se compune din trei vile construite din cărămidă și lemn, ridicate în anul 1938, o cantină modernizată ridicată în același an, un dispensar medical, tot din 1938, o tabără din lemn tip “Covasna” construită în 1988. Tabăra dispune de o capacitate de 100 locuri pe serie, în vile de piatră și lemn, fiecare cu 4-8 locuri în cameră. Pentru 40 de locuri se asigură încălzire cu lemne. Între dotări se află o cantină proprie, precum și spații destinate activităților cultural-recreative.

Cisnădioara mai beneficiază de existența unui ștrand, iar Cisnădie de existența unui teren de golf, care se află în stadiu de amenajare.

2. DEZVOLTAREA ECONOMICĂ ÎN ANSAMBLU

Poziția favorabilă a localității, înconjurată de sate românești ai căror locuitori se ocupau de secole cu agricultura și mai ales cu creșterea oilor, a determinat specializarea cîsnădienilor preponderent pentru producția textilă, dar nu exclusiv.

Așezarea Cisnădiei lângă trecătoarea Turnu Roșu, un vechi drum comercial, precum și apropierea satelor pastorale, au fost condițiile care au ajutat înflorirea meșteșugului țesătorilor și postăvarilor sași, românii furnizând materia primă și prelucrând în piuă țesăturile breslelor, iar mai târziu ale manufacturilor și fabricilor.

Primul document care atestă funcționarea unei bresle a postăvarilor din Cisnădie datează din 1513.

Procesul de modernizare a producției textile s-a conturat treptat, la începutul secolului al XIX-lea, pentru a se dovedi o reușită abia după jumătatea acestui secol.

Dezvoltarea comerțului cu Principatele și Patenta Imperială din 1872, prin care se restrângeau privilegiile breslelor, vin să stimuleze industria manufacturieră, iar din anul 1872, data abolirii regimului breslelor, se deschide drumul spre industria de fabrică. În anul 1873 apare o nouă formă de asociere a postăvarilor cîsnădieni, sub denumirea “Asociația țesătorilor de lână”.

Prima întreprindere de torcătorie-țesătorie și apreturi din Cisnădie ia ființă în 1880, și folosește energia aburului.

În primele decenii ale secolului trecut, s-a dezvoltat la Cisnădie o industrie în sens modern. Unul din factorii necesari ai dezvoltării industriei îl constituie resursele energetice. Începând cu anul 1896 orașul a fost alimentat cu energie electrică prin intermediul unei linii electrice care se alimenta de la hidrocentrala Sadu, Cisnădia fiind prima localitate electrificată din zonă.

Efortul cel mai important pentru propășirea agriculturii a fost acela al proprietarilor producători, care s-au asociat într-o Reuniune de agricultură (“Landwirtschaftverein”), propunându-și colonizarea de agricultori germani, acordarea de premii, deschiderea de gospodării model (“Musterwirtschaft”), organizarea de expoziții, editarea de cărți, îndrumare și periodice, protejarea pământului de înstrăinare în favoarea altor națiuni, coordonarea cooperăției.

Sistemul de practicare al agriculturii pe trei loturi a fost abandonat spre sfârşitul secolului al XIX-lea. În acest scop s-a efectuat operaţiunea de comasare a terenurilor aflate în proprietatea aceluiaşi proprietar, printr-un proces greoi, încheiat în 1892, după multe certuri între proprietari. În anii următori, au beneficiat de noul sistem de proprietate atât cultivarea plantelor, cât şi creşterea animalelor. În jurul oraşului s-au constituit şi mari plantaţii de pomi fructiferi şi viţă de vie, la care a contribuit filiala locală a Societăţii de Agricultură săseşti.

În 1920 a debutat în Cisnădie producţia industrială de covoare, iar în 1926 s-a dat în folosinţă prima ţesătorie de panglici pentru pălării bărbăteşti din ţară.

O situaţie centralizată asupra stării industriei cislădiene în anul 1930 indică: 14 întreprinderi de postav; 13 torcătorii pentru micii producători, 2 filaturi de lână semipieptănată, 3 fabrici de covoare, o ţesătorie de mătase, o filatură de bumbac. În 1934, fabricile locale livrau 80% din păturile necesare armatei şi onorau 7% din comenzile de postav ale statului român.

În anul 1948, cele 102 fabrici cu profil textil din Cisnădie, produceau covoare, carpete şi paturi, precum şi material textil de îmbrăcăminte. În urma naţionalizării, acestea au fost transformate în întreprinderi mari ca: „Victoria” (cu profil de fire, ţesături din lână şi covoare pluşate), „Transilvania” (producţia de fire şi stofă de lână cardată, covoare de lână amestec), „Dacia” (producţie de pături şi lodeu). Au funcţionat în această formulă până în 1958, când prin comasare au format întreprinderea „Uzinele Textile Cisnădie”. Tot în 1948 s-au constituit două mari întreprinderi: „Mătasea Roşie” (producţie de ţesături de mătase) şi „11 Iunie” (producţie de fire de bumbac).

Pe aceste structuri, spre anul 1960, covoare din Cisnădie erau exportate în peste 30 de ţări ale lumii: Japonia, Elveţia, U.R.S.S., Spania, Suedia, Republica Federală Germania, Zair, Libia, Etiopia, Cipru, Franţa, Italia, Irak, S.U.A. etc.

Cooperaţia era reprezentată prin Cooperativa meşteşugărească „Măgura” Cisnădie, care s-a înfiinţat în 3 ianuarie 1972, prin reunirea unităţilor de producţie şi prestări servicii de pe raza oraşului Cisnădie. Până în anii 1993-1994, în Cisnădieaua îşi desfăşurau activitatea câteva unităţi ale cooperaţiei, care, odată cu desfiinţarea unităţilor textile din Cisnădie au dispărut, cauza principală fiind importul masiv de mochete şi covoare sintetice din import.

Întreprinderea Agricolă de Stat s-a înfiinţat în 1956, pe baza unei ferme pentru producţia de fructe (cu teren pe dealul Hochberg), o alta pentru creşterea bovinelor (la ieşirea spre vest din oraş pe păşunile învecinate) şi o fermă pentru creşterea porcinelor (în partea de sud-est a oraşului, lângă gară).

În toamna lui 1976, în cadrul fermei pomicole s-a constituit un punct de cercetare, unde pe o suprafaţă de 830 hectare se cultivau experimental fructe, viţă de vie, alte suprafeţe fiind destinate cultivării de plante agricole şi pădurilor.

Creşterea animalelor, bogat reprezentată la Cisnădie, se sprijinea pe AVICOLA Bucureşti, cu o fermă specializată pe creşterea iepurilor de carne, şi AVICOLA Sibiu, care subordonează o fermă specializată pe creşterea vulpilor pentru blană.

În 1979, ferma de păsări a fost transformată în crescătorie de iepuri, care în anul următor producea deja 6.000 de exemplare.

Ferma de vulpi a fost creată în 1987. La sfârşitul anului 1987, aici au fost crescute 500 de vulpi polare şi 605 vulpi argintii.

După 1989, la societăţile comerciale rezultate din reorganizarea marilor întreprinderi de stat, s-au adăugat societăţi cu capital integral privat.

2.1 Structura economică sectorială din localitate

2.1.1 Industria

Activitatea industrială tradiţională – cu precădere industria textilă – caracterizează oraşul Cisnădie.

Principalele unităţi economice care îşi desfăşoară activitatea în Cisnădie continuă această tradiţie, fiind lideri pe piaţă, dar sunt reprezentate şi societăţi care îşi desfăşoară activitatea în alte domenii, impuse de cerinţele pieţei: morărit, panificaţie, fabricare de dispozitive şi instrumente utilizate în medicină, chirurgie, construcţii, etc.

În domeniul industriei textile firmele care activează în Cisnădie prezintă avantaje competitive, ce decurg în primul rând din experienţa acumulată în acest domeniu. Astfel S.C. MĂTASEA ROMÂNĂ S.A. este principalul producător de căptuşeli din ţară din punct de vedere al capacităţii şi al diversităţii producţiei.

În producerea de covoare pluşate mecanice, COVTEX-FEIZY continuă să fie numărul 1 în România.

“Feizy Import & Export”, o puternică societate americană cu experiență de peste 30 de ani în comercializarea covoarelor manuale și mecanice, a luat sub patronajul său, în anul 1999, fabrica de covoare “Covtex” S.A. din Cisnădie, înființându-se astfel S.C. “Covtex-Feizy Import&Export 98” SRL, specializată în producerea de covoare pluşate, mochete și pături din 100% lână virgină, ducând mai departe tradiția și renumele “covorului de Cisnădie”.

Din 2003 în Cisnădie, REHAU produce din anul 2003 sisteme de tubulatură pentru necesitățile locale, plus tubulatură pentru alimentarea cu apă potabilă și gaz, țevi pentru sistemele de canalizare, tuburi pentru protecția cablurilor și tuburi de presiune pentru aducțiuni de apă, pentru dezvoltarea infrastructurii în România și în țările apropiate.

2.1.2 Turism

Cadrul natural deosebit al oraşului și al împrejurimilor – traseele turistice, obiectivele turistice de natură istorică fac din Cisnădie un oraș în care turismul ar trebui dezvoltat și exploatat într-o măsură mult mai mare decât în prezent.

Pe timpul verii Cisnădioara se umple de turiștii veniți din toate colțurile lumii. Afluența de turiști a avut repercursiuni benefice asupra Cisnădioarei. Muzeul etnografic și Cetatea romanică au fost renovate, casele reamenajate. Datorită faptului că numărul de turiști a crescut de la an la an, condițiile pentru un turism civilizată nu s-au putut dezvolta în mod corespunzător. Crearea unei zone turistice necesită timp pentru construirea unor pensiuni confortabile, a unor servicii variate și adecvate, a unei infrastructurii care să poată acoperi toate necesitățile turiștilor.

Farmecul aparte a zonei creează condiții propice pentru dezvoltarea agroturismului.

Orașul Cisnădie administrează o suprafață de 3.715 ha, care în momentul de față este exploatată doar pentru producerea lemnului și pentru vânătoare. Valorificarea turistică a acestor zone forestiere este încă slabă.

Strategia de dezvoltare a oraşului Cisnădie

Numărul turiştilor este în continuă creştere datorită evenimentelor culturale din anul 2007 (Sibiu – Capitală Culturală Europeană).

2.1.3 Agricultură

Suprafaţa terenurilor agricole în anul 2005 era următoarea:

Suprafaţă arabilă	803 ha
Suprafaţă livezi şi pepiniere pomicele	830 ha
Suprafaţă păşuni	2.270 ha
Suprafaţă fâneţe	532 ha

Sursa: Institutul Naţional de Statistică

Culturile preponderente sunt: pomii fructiferi, porumbul, cartofii şi paioasele.

Despre diferitele culturi cele mai recente date sunt din 2003 şi prezintă următoarea situaţie:

Suprafaţă cultivată cu grâu şi seară	77 ha
Suprafaţa cultivată cu porumb boabe	30 ha
Suprafaţa cultivată cu cartofi	5 ha
Suprafaţa cultivată cu legume	14 ha

Sursa: Institutul Naţional de Statistică

Producţia principalelor culturi la nivelul anului 2002 şi 2003 era următoarea:

Producţie	2002	2003
Producţia totală de grâu şi seară	26 tone	172 tone
Producţia totală la porumb boabe	189 tone	60 tone
Producţia totală de cartofi	240 tone	40 tone
Producţia totală la legume	143 tone	98 tone
Producţia de struguri	5 tone	0
Producţia de fructe	1.237 tone	1.331 tone

Sursa: Institutul Naţional de Statistică

Se observă faptul că producţia la porumb, cartofi, legume şi struguri este mai mică în anul 2003 faţă de anul precedent, creştere la producţie înregistrându-se doar la fructe, grâu şi seară.

Strategia de dezvoltare a oraşului Cisnădie

Producţia de carne, de lapte de vacă şi bivoliţă şi de lână prezintă o descreştere la nivelul celor doi ani analizaţi, numai producţia de ouă depăşind în 2003 cantitatea produsă în 2002.

Producţie	2002	2003
Producţia de carne	290 tone	213 tone
Producţia de lapte de vacă şi bivoliţă	15.655 hl	14.108 hl
Producţia de lână	1.980 kg	1.918
Producţia de ouă	892 mii buc.	1.133 mii buc.

Sursa: Institutul Naţional de Statistică

Majoritatea fermelor sunt de subzistenţă, însă există 2 ferme mari şi 2 ferme mici.

S.C. Prodfruct S.R.L. este firma care duce mai departe tradiţia pomicolă a zonei, obţinându-se diferite soiuri de fructe, în special măr şi prun.

2.2 Situaţia unităţilor economice

Societăţilor comerciale rezultate din reorganizarea marilor întreprinderi de stat, care din 1990 au continuat să funcţioneze drept întreprinderi cu capital integral de stat (S.C. COVTEX S.A., S.C. BUMBACUL S.A. şi S.C. MĂTASEA ROMÂNĂ S.A.), s-au adăugat societăţi cu capital integral privat.

Principalele unităţi economice care îşi desfăşoară activitatea pe raza teritorială administrativă a oraşului Cisnădie sunt:

S.C. PANALIM S.A. cu sediul pe str. Şelimbarului, care are ca obiect de activitate morăritul (făina), panificaţie: producerea de diferite sortimente de pâine (albă, semi şi neagră), produse tradiţionale (colaci, cruci şi parastase) şi produse de patiserie.

S.C. BIOTEHNIC S.R.L. cu sediul pe strada Abatorului nr. 3, activează în domeniul aparaturii medicale şi de calculator, oferind tehnică de sterilizare cu abur şi agitatoare cu bară magnetică.

S.C. MĂTASEA ROMÂNĂ S.A. cu sediul în str. Cetăţii, nr. 20, are ca obiect de activitate: producerea şi comercializarea ţesăturilor din mătase şi tip mătase; producere de ţesături matlasate; confecţii textile şi producerea de piese de schimb

pentru utilajele tehnologice din dotare. Această unitate economică realizează activitate de export de peste 50%, fiind în topul producătorilor de căptuşeli din acetat și vascoză din țară.

S.C. REHAU POLYMER S.R.L. cu sediul în str. Abatorului, nr. 2, cu producție axată pe tubulatură, alimentare cu apă potabilă și gaze; țevi pentru sisteme de canalizare din RAU-PVC și RAU-PE; tuburi pentru protecția cablurilor din RAU-PVC; tuburi de presiune pentru aducțiuni de apă.

S.C. PERESTA INTERNATIONAL S.R.L., cu sediul în str. Sipotului, nr. 8, care produce și comercializează o gamă diversificată de saltele, mobilier tapițat și accesorii, acestea fiind exportate în Olanda, Elveția și Germania.

S.C. AMERIDAC S.R.L., cu sediul în str. Uzinei, nr. 21, produce trailere cu sarcină totală între 5-40 tone, remorci pentru autoturisme și autoutilitare cu sarcină totală până la 3.500 kg, caroserii pentru autocamioane.

S.C. ANDRITZ S.R.L., cu sediul în str. Transilvaniei, fabrică filtre de mase plastice pentru utilizare industrială, cu un număr de 41 angajați. Întreaga producție este exportată în Germania, iar pentru producerea filtrelor industriale, sunt importate mase plastice și subansamble din aceeași țară.

S.C. GAHLERT TEXTILE S.R.L. - sediul str. Şelimbarului, cu următorul obiect de activitate:

- fabricarea de articole confecționate din orice material textil, inclusiv din materiale tricotate sau croșetate: pături, inclusiv cuverturi, lenjerie de pat, de masă sau de bucătărie, cuverturi, plapumi matlasate, plapumi de puf, perne, saci de dormit etc.
- fabricarea articolelor pentru decorarea locuințelor: perdele, draperii, jaluzele, cuverturi de pat, huse de mobilă sau de mașină etc.
- prelate, corturi, articole pentru camping, pânze pentru ambarcațiuni, parasolare, huse de automobil etc.;

S.C. TRANS EURO TEXTILE S.R.L. se ocupă de fabricarea de articole confecționate din orice material textil, inclusiv din materiale tricotate sau croșetate:

- pături, inclusiv cuverturi, lenjerie de pat, de masă sau de bucătărie, cuverturi, plapumi matlasate, plăpumi de puf, perne, saci de dormit etc.

- fabricarea articolelor pentru decorarea locuinţelor: perdele, draperii, jaluzele, cuverturi de pat, huse de mobilă sau de maşină etc.
- prelate, corturi, articole pentru camping, pânze pentru ambarcaţiuni, parasolare, huse de automobil etc.
- steaguri, drapele, fanioane etc.
- cârpe de praf, cârpe de vase şi articole similare, veste de salvare, paraşute etc.

S.C. RAGUSE MEDIZINISCE PRODUKTE S.R.L. cu sediul în str. Progresului are ca domeniu de activitate următoarele:

- fabricarea de dispozitive şi instrumente utilizate în medicină, chirurgie, stomatologie sau medicina veterinară: aparatură de electrodiagnostic, de tipul electrocardiograf, aparate de diagnosticare cu ultrasunete, aparate ce folosesc rezonanţa magnetică pentru stabilirea diagnosticului; freze stomatologice, sterilizatoare, instrumentar oftalmologie;
- fabricarea de seringi, ace pentru acestea, oglinzi, reflectoare, endoscoape etc.
- fabricarea de aparatură cu raze X, beta sau gama, ce este utilizată în medicina umană şi veterinară: tuburi pentru raze X, generatori de supratensiune, pupitre, tablouri de control, ecrane etc.
- fabricarea de mobilier medical: mese pentru operaţii, paturi de spital cu dispozitive mecanice, scaune stomatologice;
- fabricarea de dispozitive pentru mecano-terapie, aparate pentru masaj, aparate pentru teste psihologice, aparate pentru ozono-terapie, aparate pentru terapia cu oxigen, aparate pentru respiraţie artificială, măşti de gaze etc.

S.C. PANCIS S.R.L. cu sediul în Cisnădie, str. Ţesătorilor are ca obiect de activitate:

- fabricarea pâinii şi specialităţilor de panificaţie;
- fabricarea produselor proaspete de patiserie, plăcintelor, checurilor, tartelilor etc.

S.C. PRODIAL S.R.L., cu sediul în Cisnădie str. Şelimbarului având următoarele domenii de activitate:

- construcţia tuturor tipurilor de clădiri;
- lucrări de geniu: poduri, inclusiv cele pentru autostrăzi suspendate, viaducte, tunele şi pasaje subterane;
- conducte de mare lungime, linii de comunicaţii şi electrice;

- conducte urbane, linii urbane de comunicații și electrice; lucrări urbane auxiliare;
- asamblarea și ridicarea de construcții din prefabricate, pe șantier.

S.C. KATV STAR S.R.L. firmă de televiziune prin cablu având activități de transmisie a sunetului, a imaginilor, datelor sau a altor informații, prin cabluri, radio, relee sau satelit:

- comunicații prin telefon, telegraf și telex;
- întreținerea rețelelor de telecomunicații;
- transmisia (transportul) programelor de radio și televiziune;
- asigurarea accesului la Internet.

S.C. INTER FACE S.R.L. oferă servicii de intermediere pentru cumpărarea, vânzarea sau închirierea bunurilor imobiliare.

3. POPULAȚIE, RESURSE UMANE ȘI PIAȚA FORȚEI DE MUNCĂ

3.1 Populația și resursele umane

3.1.1 Evoluția populației

Conform datelor recensământului din anul 2002, populația orașului Cisnădie împreună cu Cisnădioara era de 15.648 locuitori, reprezentând 2,58% din populația județului Sibiu, cu o densitate medie de 112,1 locuitori/km, situându-se astfel în categoria orașelor mici ale țării cu o populație sub 25.000 locuitori. După anul 1989, datorită scăderii sporului natural, precum și a plecărilor definitive din localitate impuse de factori de natură economică în special, s-a înregistrat o scădere substanțială a numărului de locuitori.

Emigrarea masivă a sașilor a fost principalul fenomen provocat de revoluție, ce a avut ample efecte în plan economic, social și cultural. Libertatea câștigată în decembrie 1989 a avut un efect devastator asupra comunității germane: din 2.800 locuitori germani, în scurt timp au plecat în Germania 1.878; până în vara lui 1993 au mai plecat aproximativ 550. Cei rămași erau în procent de aproape 20% în vârstă de 70-80 ani, dar “generația tânără” era constituită de cei care aveau 45-60 de ani.

Evoluția populației în perioada 1990-2003, din punct de vedere al raportului nașteri/decese, precum și al numărului de căsătorii se reflectă în următoarea situație:

Anul	Nașteri	Decese	Căsătorii
1990	312	119	208
1991	365	114	193
1992	341	120	143
1993	329	113	151
1994	333	104	146
1995	259	112	102
1996	286	103	125
1997	276	114	120
1998	210	113	122
1999	260	127	121
2000	285	120	100
2001	246	122	137

Strategia de dezvoltare a orașului Cisnădie

2002	219	118	134
2003	189	121	160

Sursa: Monografia orașului Cisnădie

3.1.2 Structura etnică a populației

Evoluția numerică a raporturilor interetnice în Cisnădie se prezintă în felul următor:

Anul	Total	Români	Maghiari	Germani	Țigani
1930	4.425	572	207	3.479	132
1956	12.246	6.415	295	5.464	17
1966	14.979	8.787	258	5.890	-
1977	20.135	13.679	274	6.161	4
1992	17.807	16.415	231	1.061	84
2002	15.648	15.034	170	388	37

Sursa: Monografia orașului Cisnădie

La nivelul localității componente Cisnădioara, acest raport se prezintă în anul 2002 astfel:

ETNIA	NUMĂRUL PERSOANELOR
TOTAL	345
Români	245
Maghiari	5
Germani	95

Sursa: Institutul Național de Statistică

Scăderea drastică a populației de etnie germană este valabilă atât pentru Cisnădie, cât și Cisnădioara, datorită procesului continuu de emigrare.

3.2 Forța de muncă

3.2.1 Populația ocupată

În Cisnădie în anul 2002 numărul salariaților a fost de 2.618, în 2003 de 2.886, în 2005 acest număr ajungând la 3.497.

Strategia de dezvoltare a orașului Cislădie

La nivelul localității Cislădioara, în anul 2002 numărul persoanelor ocupate era de 116. Situația populației ocupate defalcată pe activitățile economiei naționale arată în felul următor:

ACTIVITĂȚI ALE ECONOMIEI NAȚIONALE	NUMĂRUL PERSOANELOR
TOTAL	116
Agricultură și servicii anexe	25
Industria prelucrătoare	26
Energie electrică și termică; gaze și apă	3
Construcții	14
Hoteluri și restaurante	7
Administrație publică	10
Învățământ	4
Sănătate și asistență socială	15
Alte activități	12

Sursa: Institutul Național de Statistică

După statutul profesional populația ocupată din Cislădioara prezintă următoarea situație:

STATUTUL PROFESIONAL	NUMĂRUL PERSOANELOR
TOTAL	116
Salariați (angajați)	88
Patroni, întreprinzători privați	3
Lucrători pe cont propriu	5
Lucrători familiali în gospodăria proprie	10
Altă situație	10

Sursa: Institutul Național de Statistică

3.2.2 Șomajul

Situația șomajului la data de 01 septembrie 2007 arată o situație favorabilă. Numărul total al șomerilor este de 128, din care șomeri în plată 99 (61 femei și 38 bărbați). Numărul șomerilor neindemnizați este de 29. Rata șomajului este de 1.2, cu mult

sub rata șomajului la nivel național (3.9), regional și județean (unde șomajul a crescut chiar cu 0.2 puncte procentuale).

3.2.3 Concluzii

Analiza structurii sociale și ocupaționale a populației nu prezintă probleme sociale. Aceasta se datorează în mare parte faptului că în oraș sunt prezente firme care antrenează marea parte a populației active, cât și proximității orașului Sibiu, care oferă deasemenea locuri de muncă locuitorilor din Cisnădie.

Descresșterea populației stabile, precum și trendul descrescător al sporului natural sunt fenomene care nu ocolesc nici Cisnădia, nici Cisnădioara.

4. SITUAȚIA MEDIULUI

Protecția mediului este reglementată în România printr-o serie de acte normative (legi, hotărâri de guvern, ordine ale diverselor ministere, decrete etc.) care creează cadrul juridic necesar pentru protecția mediului natural, sănătății umane și calității vieții.

Actele normative emise pentru a reglementa problemele de mediu din România sunt deosebit de complexe, într-o continuă dinamică, încercând a se apropia, de exigențele și criteriile Uniunii Europene.

Conformarea cu standardele este însă, în condițiile actuale, problema cheie în ceea ce privește protecția mediului.

4.1 Situația mediului

Situația mediului din Cisnădie și Cisnădioara poate fi considerată bună. Din cauza profilului industriei prezente aici, nu există agenți poluatori ai căror activitate ar avea repercursiuni negative asupra mediului.

Un aspect negativ trebuie însă evidențiat, acesta fiind legat de colectorul Cisnădie-Mohu. Întrucât colectorul este înfundat în principal cu rădăcinile plopilor de pe traseu, toate apele uzate industriale și menajere din orașul Cisnădie sunt evacuate fără epurare în râul Cisnădie, provocând o poluare a apelor acestuia, mai ales cu substanțe organice, amoniu, sulfuri și detergenți. Sunt în curs de finalizare lucrările de reabilitare a colectorului.

În plus, există unele zone cu un risc ridicat de inundare, la ieșirea spre Șelimbăr.

4.2 Gestionarea deșeurilor

În Cisnădie se află în derulare un proiect PHARE 2003 - Schema de investiții pentru proiecte mici de gestionare a deșeurilor, pentru construirea unor sisteme integrate de gestionare a deșeurilor (sisteme de colectare selectivă și amenajare stații de transfer). Principalele activități care trebuie realizate și care contribuie în același timp la implementarea prevederilor HG 349/2005 privind depozitarea deșeurilor, sunt :

- realizarea unei reţele de colectare/colectare selectivă a deşeurilor, transport şi transfer, reciclare şi valorificare;
- reducerea cantităţii de deşeuri biodegradabile depozitate;
- închiderea rampei de deşeuri neecologice, pentru care termenul limită este anul 2010;
- extinderea zonelor deservite de serviciile de salubritate;
- campanii de informare şi conştientizare/educare a populaţiei;

Astfel, se urmăreşte şi se are în vedere implementarea colectării selective la sursă a deşeurilor (ambalaje, deşeuri organice şi restul deşeurilor menajere) precum şi asigurarea volumului şi numărului suficient de containere pe tipuri de deşeuri în funcţie de tipul clădirilor şi a numărului de locuitori. De asemenea, se vor crea condiţii ca întreaga cantitate de deşeuri menajere să poată fi colectată şi să nu se practice moduri de eliminare ilegale.

În Cisnădie au fost înfiinţate trei amplasamente unde există eurocontainere pentru colectarea selectivă a deşeurilor menajere, procedeu introdus odată cu demararea acestui proiect Phare. Un astfel de amplasament există şi la Cisnădioara, iar eurocontainerele vor putea fi folosite pentru depozitarea resturilor menajere, hârtiei şi a peturilor.

Astfel de amplasamente nu şi-ar avea rostul fără locuitori informaţi pentru care colectarea selectivă a deşeurilor să devină obişnuinţă. În această ordine de idei a fost organizată o campanie de conştientizare a importanţei colectării selective a deşeurilor menajere. Prin acest program, Cisnădie este printre primele oraşe din România care implementează la nivelul întregii comunităţi un program funcţional public – de colectare selectivă a ambalajelor şi de reciclare a acestora spre re folosire.

Deşeurile nerecuperabile vor fi depozitate la rampa ecologică a judeţului.

4.3 Arii protejate

La nivelul localităţii componente Cisnădioara se află o arie protejată în suprafaţă de 0,9 ha, „Calcarele cretacice de la Cisnădioara”.

II. SINTEZA PROGRAMULUI DE DEZVOLTARE A LOCALITĂȚII 2007-2013

1. Puncte tari / Puncte slabe ale localității

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Cadrul natural	
<ul style="list-style-type: none">- aşezare într-o depresiune pitorească;- aşezare în imediata apropiere a oraşului Sibiu, reşedinţă de judeţ, Capitală Culturală Europeană;	<ul style="list-style-type: none">- existenţa unor zone cu risc ridicat de inundare;
Mediul	
<ul style="list-style-type: none">- importantă resursă naturală o constituie pădurea;- resurse hidrografice;- implementarea programului Phare 2003- Schema de investiţii pentru proiecte mici de gestionare a deşeurilor, pentru construirea unor sisteme integrate de gestionare a deşeurilor;- neexistenţa agenţilor poluatori datorită profilului industriei prezente în oraş şi localitatea Cisnădioara;- existenţa ariei protejate „Calcarele de la Cisnădioara”	<ul style="list-style-type: none">- exploatarea necorespunzătoare în unele locuri a resursei forestiere- lipsa staţiei de epurare a apelor uzate în Cisnădioara;
Populaţia	
<ul style="list-style-type: none">- societate civilă activă în diferite domenii;- diversitate etnică;- forţă de muncă disponibilă;- rată mică a şomajului;	<ul style="list-style-type: none">- emigrări masive, în special a populaţiei de etnie germană după 1989;
Infrastructura	
<ul style="list-style-type: none">- infrastructură bună, existenţă utilităţi: apă, gaz, curent;- reţea de comunicaţii dezvoltată, aflată în continuă extindere şi modernizare, inclusiv telefonie mobilă şi acces Internet;- reţeaua de dotări publice pentru învăţământ este dezvoltată;- infrastructură de sănătate bună şi diversificată (existenţa unui spital	<ul style="list-style-type: none">- infrastructura de drum necesită reabilitări, la fel şi reţelele de apă, de canalizare;- inexistenţa reţelei de apă în Cisnădioara;- inexistenţa unei baze sportive în Cisnădioara;

în stare bună și a 2 policlinici în stare bună, precum și a unui număr de 25 de cabinete de medici);

Industria

- activitate industrială tradițională (cu precădere industria textilă);
- prezența unor firme în domeniul textil care sunt lideri pe piața românească;
- lipsa structurilor de sprijinire a afacerilor (incubatoare etc.);

Agricultura

- experiență bogată în pomicultură;
- grad ridicat de fărâmițare a terenurilor;
- dotare tehnologică precară pentru exploatarea terenurilor agricole;
- inexistența grupurilor de producători;
- exploatarea vânatului peste efectivele optime;

Turism

- cadrul natural deosebit al oraşului și al împrejurimilor a favorizat dezvoltarea turismului;
- multitudine de obiective turistice;
- punct de informare turistică recent înființat;
- creșterea numărului de turiști datorită proximității oraşului Sibiu – Capitală Culturală Europeană 2007;
- neexploatarea la maxim a potențialului oferit de agroturism;
- valorificarea turistică a zonelor forestiere este încă slabă;
- nu există un pachet de servicii cuprinzând programe diverse (echitație, diferite sporturi etc.)

OPORTUNITĂȚI

PERICOLE

Cadrul natural

- atragerea investițiilor datorită poziției geografice avantajoase, în proximitatea județului Sibiu, care este accesibil din toate direcțiile (prezența unui aeroport internațional, legături feroviare către toate marile orașe europene, situat de-a lungul rutei Viena-Budapesta-Arad-București-Sofia-Istanbul)
- orientarea investitorilor spre alte zone din cauza creșterii nivelului salariilor;

Mediul

- implementarea programelor de protecție a mediului;
- accesarea fondurilor comunitare și
- ignorarea aspectelor de mediu;

guvernamentale pentru realizarea de spații verzi, împăduriri, etc.

Populația

- pregătirea profesională continuă și reconversia forței de muncă;
- încurajarea activității societății civile, a parteneriatelor public-privat pentru realizarea de proiecte comune;
- nerealizarea de programe pentru dezvoltarea resursei umane și pierderea avantajului competitiv față de alte localități;

Infrastructura

- posibilitatea accesării diferitelor fonduri pentru dezvoltarea infrastructurii;
- incapacitatea accesării fondurilor pentru dezvoltarea infrastructurii;

Industria

- atragerea de investiții străine pentru dezvoltarea economiei locale;
- accesarea fondurilor structurale și de coeziune de către firme pentru creșterea capacității de producție;
- orientarea investitorilor străini spre alte zone;
- nerealizarea de investiții de către firme pentru atingerea unor standarde mai înalte în producție și în ceea ce privește aspectele de mediu;

Agricultura

- promovarea și susținerea unei agriculturi ecologice;
- crearea grupurilor de producători;
- accesarea fondurilor pentru agricultură în vederea creșterii fermelor mari și transformării fermelor de subzistență în ferme puternice;
- reorientarea spre activități neagricole în mediul rural;
- necunoașterea tuturor posibilităților de finanțare existente pentru dezvoltarea agriculturii;
- dizolvarea fermelor de subzistență;

Turism

- dezvoltarea și exploatarea într-o măsură mai mare a potențialului turistic al zonei, în special în Cisnădioara;
- oferirea de servicii turistice de calitate și diversificate;
- exploatarea beneficiilor ce rezultă din proximitatea orașului Sibiu – Capitală Culturală Europeană 2007;
- incapacitatea exploatării potențialului turistic al zonei;
- slaba calitate a serviciilor turistice;

III. PRIORITĂȚILE DEZVOLTĂRII LOCALITĂȚII 2007-2013

1. OBIECTIVUL STRATEGIC

Obiectivul strategic este realizarea unei dezvoltări economice și sociale durabile care să ducă pe termen lung la creșterea standardului de viață al populației prin utilizarea eficientă a tuturor resurselor ce stau la dispoziția orașului luând în considerare și aspectele legate de conservarea mediului.

Dezvoltarea durabilă este forma de creștere economică care satisface nevoile societății în termeni de bunăstare pe termen scurt, mediu și lung. Ea se fundamentează pe considerentul că dezvoltarea trebuie să vină în întâmpinarea nevoilor prezente fără să pună în pericol pe cele ale generațiilor viitoare.

Orice oraș trebuie să aibă și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa viitoare. În lipsa unei asemenea viziuni activitatea administrativă nu poate fi una consecventă, resursele nu se pot aloca de o manieră care să asigure o dezvoltare durabilă și se pot rata adevărate oportunități de dezvoltare.

Poiectele de investiții trebuie să facă parte dintr-un cadru coerent în care există coordonare la nivel strategic.

Analiza cadrului strategic

Analiza cadrului strategic identifică prioritățile stabilite la nivel național, regional și de județ pentru a putea modela strategia orașului Cisnădie astfel încât să se încadreze în aceste linii directoare.

Planul Național de Dezvoltare a României pentru perioada 2007-2013 reprezintă documentul de planificare strategică și programare financiară multianuală, aprobat de Guvern și elaborat într-un larg parteneriat, care va orienta dezvoltarea socio-economică a României în conformitate cu Politica de Coeziune a Uniunii Europene.

PND reprezintă documentul pe baza căruia au fost elaborate Cadrul Național Strategic de Referință 2007-2013 (CNSR), prezentând strategia convenită cu Comisia Europeană pentru utilizarea instrumentelor structurale, precum și Programele Operaționale prin care se implementează aceste fonduri.

Strategia de dezvoltare cuprinsă în PND 2007-2013 reflectă nevoile de dezvoltare a României, în vederea reducerii decalajelor existente față de UE. Strategia PND 2007-2013 se axează atât pe orientările strategice comunitare privind coeziunea, cât și pe prioritățile Agendei Lisabona și obiectivele de la Göteborg.

Sunt prevăzute în PND șase priorități naționale de dezvoltare pe perioada 2007-2013.

1. Creșterea competitivității economice și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere.
2. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport.
3. Protejarea și îmbunătățirea calității mediului.
4. Dezvoltarea resurselor umane, promovarea ocupării și incluziunii sociale și întărirea capacității administrative.
5. Dezvoltarea economiei rurale și creșterea productivității în sectorul agricol.
6. Diminuarea disparităților de dezvoltare între regiunile țării.

Cadrul Național Strategic de Referință

Acest document servește ca document strategic prin care se stabilesc prioritățile de intervenție ale Fondurilor Structurale și de Coeziune în perioada de referință.

CSNR face legătura între prioritățile naționale de dezvoltare, stabilite în Planul Național de Dezvoltare 2007-2013, și prioritățile la nivel european - Orientările Strategice Comunitare (OSC) privind Coeziunea 2007-2013 și Liniile Directoare Integrate ale UE pentru Creștere Economică și Locuri de Muncă 2005-2008.

Prioritățile naționale au fost formulate ca răspuns strategic al Guvernului la problemele economice actuale, în vederea creării oportunităților pe care și le dorește România.

1. Dezvoltarea infrastructurii de bază la standarde europene – Investițiile în infrastructură vor îmbunătăți calitatea rețelelor rutiere și feroviare, precum și a navigației pe Dunăre.
2. Creșterea competitivității pe termen lung a economiei românești – strategia va contribui la consolidarea unei baze de producție și antreprenoriale dinamice, va sprijini crearea și dezvoltarea de noi afaceri, în special prin investiții în produse și servicii de calitate și în turism.
3. Dezvoltarea și folosirea mai eficientă a capitalului uman din România – Modernizarea infrastructurii educaționale și de formare se va realiza inclusiv prin

- dotarea cu echipamente școlare și TIC. Se vor sprijini acțiunile de combatere a excluziunii sociale și de promovare a incluziunii sociale a femeilor, grupurilor vulnerabile, populației roma și minorităților etnice. Se urmărește și îmbunătățirea calității serviciilor de sănătate și îngrijire.
4. Consolidarea unei capacități administrative eficiente – Strategia va îmbunătăți calitatea serviciilor furnizate de sectorul public. Investițiile vor contribui la îmbunătățirea procesului de elaborare a politicilor, planificării, furnizării și gestionării serviciilor furnizate de administrația centrală și locală.
 5. Promovarea dezvoltării teritoriale echilibrate – Acțiunile vor sprijini dezvoltarea regiunilor prin crearea condițiilor necesare stimulării creșterii economice echilibrate a regiunilor mai puțin dezvoltate, precum și restructurarea zonelor rurale și urbane.

La nivel de regiune, trebuie să urmărim liniile trasate de **Planul de Dezvoltare al Regiunii “Centru” pe perioada 2007-2013**.

Obiectivele specifice ale strategiei sunt următoarele:

1. Îmbunătățirea generală a calității transportului regional cu respectarea condițiilor de protecția mediului.
2. Creșterea prosperității locuitorilor regiunii prin dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii și crearea de noi locuri de muncă.
3. Creșterea rolului turismului în economia regiunii prin investiții directe, promovare și îmbunătățirea serviciilor turistice.
4. Creșterea nivelului de trai al locuitorilor de la sate prin diversificarea activităților economice în condițiile conservării patrimoniului natural și istoric.
5. Ridicarea performanțelor economice prin sprijinirea cercetării, a transferului de tehnologie și dezvoltarea rețelelor informaționale pentru afaceri.
6. Reducerea șomajului prin îmbunătățirea angajării și a adaptabilității forței de muncă, promovarea oportunităților egale, îmbunătățirea pregătirii și combaterea excluziunii sociale.
7. Reducerea disparităților în dezvoltarea centrelor urbane din regiune.
8. Dezvoltarea și încurajarea creării de parteneriate în domeniul cercetării și inovării tehnologice.

Priorităţile şi măsurile stabilite în cadrul obiectivelor sunt următoarele:

1. Dezvoltarea infrastructurii locale şi regionale (transport, mediu, reabilitare urbană, utilităţi publice, infrastructură socială – şcoli, spitale etc.)
 - Dezvoltarea, reabilitarea şi modernizarea infrastructurii de transport şi comunicaţii;
 - Îmbunătăţirea infrastructurii tehnico-edilitare şi de protecţia mediului;
 - Dezvoltarea şi modernizarea infrastructurii educaţionale, sociale şi de sănătate;
2. Sprijinirea afacerilor
 - Crearea şi dezvoltarea IMM-urilor în sectorul productiv şi de servicii;
 - Promovarea produselor industriale şi a serviciilor pe piaţa internă şi externă;
 - Dezvoltarea afacerilor prin crearea unor locaţii specifice;
3. Dezvoltarea turismului
 - Conservarea patrimoniului natural, istoric şi cultural;
 - Dezvoltarea, diversificarea şi promovarea ofertei turistice;
 - Îmbunătăţirea serviciilor de turism;
4. Dezvoltare Rurală
 - Dezvoltarea şi diversificare activităţilor economice din mediul rural;
 - Dezvoltarea şi modernizarea activităţilor din silvicultură;
5. Cercetare, inovare tehnologică şi crearea societăţii informaţionale
 - Sprijinirea cercetării, a transferului de tehnologie şi dezvoltarea reţelelor informaţionale pentru afaceri;
6. Creşterea ocupării, dezvoltarea resurselor umane şi a serviciilor sociale
 - Promovarea măsurilor active de ocupare a forţei de muncă disponibile şi dezvoltarea sistemului de formare profesională iniţială şi continuă;
 - Îmbunătăţirea şi extinderea sistemului de servicii sociale;
 - Achiziţionarea de competenţe specializate în domeniul administrării şi dezvoltarea afacerilor;
7. Dezvoltare urbană durabilă
 - Sprijinirea dezvoltării urbane integrate

La nivel judeţean trebuie consultat **Strategia și planul de dezvoltare a Judeţului Sibiu pentru perioada 2006-2007-2013**. Acest document trasează următoarele priorităţi și măsuri:

1. Dezvoltarea infrastructurii (transport, reabilitare urbană, utilități publice)
 - Dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport și comunicații.
2. Îmbunătățirea sistemelor de management sectorial de mediu
 - Dezvoltarea sistemelor specifice de management al resurselor de apă;
 - Construirea și modernizarea sistemelor specifice de management al deșeurilor;
 - Reducerea impactului deșeurilor asupra mediului;
 - Îmbunătățirea calității managementului deșeurilor.
3. Sprijinirea afacerilor, creșterea ocupării, dezvoltarea resurselor umane
 - Dezvoltarea afacerilor prin crearea unor locații specifice și promovarea produselor industriale și a serviciilor pe piața internă și externă;
 - Promovarea măsurilor active de ocupare a forței de muncă disponibilă și dezvoltarea sistemului de formare profesională inițială și continuă;
4. Dezvoltare rurală
 - Dezvoltarea și diversificarea economiei rurale;
 - Utilizarea durabilă a terenurilor agricole;
 - Îmbunătățirea calității producției și produselor agricole;
 - Promovarea inițiativelor locale „Leader”;
 - Utilizarea durabilă a terenurilor forestiere.
5. Sănătate și Asistență socială
 - Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de sănătate;
 - Îmbunătățirea și extinderea sistemului de servicii sociale și comunitare.
6. Învățământ și Cultură
 - Dezvoltarea infrastructurii din învățământ;
 - Dezvoltarea infrastructurii din domeniul culturii.
7. Dezvoltarea turismului
 - Repertorierea, reabilitarea și conservarea capitalului și a infrastructurii

turistice;

- Creșterea competitivității pe piețele naționale și internaționale;
- Formarea resurselor umane;
- Stimularea parteneriatului public-privat în turism;
- Dezvoltarea și permanentizarea acțiunilor de monitorizare și control în turism.

8. Eficientizarea și modernizarea administrației publice

- Dezvoltarea capacității administrative;
- Întărirea legăturilor interinstituționale.

În procesul de elaborare al planurilor de dezvoltare națională, regională și județeană s-a preferat, după cum rezultă din cele prezentate mai sus, o abordare bazată pe acele domenii prioritare care sunt compatibile cu domeniile de intervenție ale Fondurilor Structurale și de Coeziune ale Uniunii Europene. Acest aspect trebuie avut în vedere și în cadrul strategiei orașului Cisnădie, însă strategia trebuie să se raporteze la mediul existent, ținând cont de specificitatea orașului atât din punct de vedere al caracteristicilor geografice, cât și cele sociale, economice etc.

2. PRIORITĂȚILE STRATEGICE DE DEZVOLTARE

Pornind de la specificitățile oraşului și luând în considerare liniile directoare ale dezvoltării stabilite în Planul Național de Dezvoltare, Cadrul Național Strategic de Referință, Planul de Dezvoltare al Regiunii “Centru” pe perioada 2007-2013 precum și Strategia și planul de dezvoltare a Județului Sibiu pentru perioada 2006-2007-2013, prioritățile strategice de dezvoltare ale oraşului Cisnădie vizează următoarele domenii:

1. Infrastructura
2. Dezvoltarea economică
3. Mediul
4. Turismul
5. Resursele umane
6. Cultura
7. Societatea civilă
8. Administrația publică locală
9. Dezvoltarea rurală

2.1 Dezvoltarea infrastructurii (transport, sănătate, educație, asistență socială, reabilitare urbană, utilități publice)

Deoarece existența unei infrastructuri adecvate este baza creșterii economice, atragerii investițiilor străine în localitate, trebuie acordată o atenție deosebită dezvoltării acesteia.

Infrastructura influențează toate sectoarele economiei, calitatea ei nesatisfăcătoare fiind o piedică în calea dezvoltării turismului, oferirii serviciilor publice de calitate în domeniul educației, sănătății etc.

Contribuția administrației locale la sporirea și întreținerea patrimoniului comunitar, după 1990, într-o extrem de succintă prezentare, trece în revistă următoarele capitole:

- modernizări de străzi: str. Stupului – 1996, str. Lungă – 1996, str. Țesătorilor – 1993, str. Băilor – 1999, str. 1 Decembrie – 2003;
- redarea în funcțiune a sediului primăriei – 1998;

- instalarea de centrale termice în şcoli: Liceul Textil – 1995, Şcoala generală nr. 3 – 1998, Grădiniţa 6 – 2001;
- refacerea acoperişurilor şcolilor: Liceul Textil (inclusiv sala de sport) – 1995, Şcoala generală nr. 2 – 1993, Şcoala generală nr. 3 – 1994, Grădiniţa 1 – 2003;
- reabilitări ale conductei de apă: str. Stejarului – 1999, Piaţa Nouă – 2003, reabilitarea canalului colector – 2003, reabilitarea conductei de apă de la staţia de apă până la intrarea în oraş – 2003;
- amenajarea parcului Liceului „Gustav Gündisch” – 2003;
- reabilitarea reţelei pentru iluminat: str. Cindrelu – 1993, str. Măgurii – 1999, str. Băilor- 1999, str. Şelimbărului – 1999, Dealul Sibiului – 1999;
- reparaţii la Muzeul Textil – 1996-2000;
- reparaţii la Muzeul din Cisnădioara – 2003;
- amenajarea cimitirului – 2002;
- introducerea reţelei de gaz metan în Cisnădioara – 2002-2003.

Obiectivul general :

- Dezvoltarea infrastructurii pentru dezvoltarea economică durabilă a oraşului

Rezultate aşteptate:

- infrastructură de transport reabilitată şi obţinerea unui cadru favorabil atragerii de investiţii şi de turişti;
- infrastructură de educaţie şi sănătate modernizată şi oferirea de servicii de calitate în aceste domenii.

Măsurile din cadrul acestei priorităţi sunt următoarele:

1. Reabilitarea şi modernizarea infrastructurii de transport

Dezvoltarea infrastructurii de transport este de o importanţă esenţială pentru dezvoltarea unei localităţi. Această măsură este finanţată de Programul Operaţional Regional, Axa 2., domeniul de intervenţie 2.1. Valoarea totală a proiectului trebuie să se încadreze între 1.000.000 - 40.000.000 Euro. Aceste sume mari, ce sunt alocate prin această axă reflectă recunoaşterea necesităţii de finanţare a infrastructurii de drumuri din România. Această necesitate se arată şi la nivelul oraşului Cisnădie şi a localităţii componente, Cisnădioara, ocupând un loc important printre proiectele prioritare stabilite de autorităţile locale.

Acțiuni:

- reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi din mediul urban;
- construirea, reabilitarea, modernizarea de poduri și podețe;
- modernizarea și extinderea rețelelor de utilități existente în corpul drumului (apă, canalizare, electricitate, gaze, telefonie).

2. Reabilitarea, modernizarea și echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate

Axa 3., domeniul de intervenție 3.1. a Programului Operațional Regional finanțează aceste tipuri de investiții în infrastructura serviciilor de sănătate, Consiliile Județene fiind responsabile de accesarea acestor fonduri. Sumele alocate pentru astfel de proiecte se pot ridica până la maxim 25.000.000 de Euro, iar minimul nu poate coborî sub 200.000 Euro. Deși starea spitalului și a celor două policlinici locale este bună, modernizarea clădirilor, dotarea cu utilități și cu echipamente performante contribuie la oferirea de servicii de sănătate de calitate locuitorilor.

Acțiuni:

- reabilitarea, modernizarea clădirilor spitalelor și ambulatoriilor;
- reabilitarea, modernizarea utilităților generale și specifice ale spitalelor/ambulatoriilor;
- crearea, modernizarea în spitale și ambulatorii a facilităților de acces pentru persoane cu dizabilități fizice;
- achiziționarea de echipamente pentru spitale/ambulatorii.

3. Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale

Această măsură este sprijinită tot prin Programul Operațional Regional, Axa 3., domeniul de intervenție 3.2. Pentru un proiect se pot accesa fonduri între 200.000 și 1.000.000 Euro. Responsabilitatea socială trebuie să se reflecte în servicii sociale de calitate și diversificate, acoperind diverse nevoi ale locuitorilor. Cisnădia are o experiență bogată în ajutorarea celor nevoiași iar acum se pot accesa și fonduri comunitare pentru astfel de inițiative.

Acțiuni:

- reabilitarea, modernizarea, extinderea clădirilor centrelor sociale;
- reabilitarea, modernizarea, extinderea pentru înființarea de noi centre sociale;

- reabilitarea, modernizarea utilităţilor generale şi specifice ale centrelor sociale;
- crearea, modernizarea facilităţilor de acces pentru persoane cu dizabilităţi;
- dotarea cu echipamente adaptate nevoilor beneficiarilor de servicii oferite de centre sociale, inclusiv echipamente pentru persoane cu dizabilităţi.

4. Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea şi echiparea infrastructurii educaţionale şi pentru formare profesională continuă

Modernizarea infrastructurii educaţionale s-a bucurat de atenţia autorităţii locale şi până acum, un exemplu de seamă fiind Liceul Teoretic „Gustav Gündisch”, însă în perioada următoare atât prin sprijinul instrumentelor structurale, cât şi prin programe guvernamentale se pot accesa fonduri pentru reabilitarea infrastructurii educaţionale. Programul Operaţional Regional prin Axa 3, domeniul de intervenţie 3.4 finanţează astfel de investiţii între 150.000 şi 20.000.000 Euro. Programul de dezvoltarea a unor baze sportive din spaţiul rural, finanţat de Guvernul României oferă asistenţă financiară ce se poate ridica până la 525.000 lei constituie o şansă pentru construirea unei baze sportive în Cisnădioara.

Acţiuni:

- consolidarea, reabilitarea, modernizarea, extinderea clădirilor;
- dotări cu echipamente didactice, echipamente pentru pregătirea profesională;
- modernizarea utilităţilor, inclusiv crearea de facilităţi speciale pentru persoanele cu dizabilităţi ;
- construcţia de bază sportivă în Cisnădioara.

5. Extinderea şi modernizarea sistemelor de apă şi apă uzată

Această măsură este finanţată prin Programul Operaţional Sectorial de Mediu, Axa prioritară 1. Beneficiarii operaţiunilor cuprinse în această axă prioritară sunt structurile partenoriale ADI (Asociaţia de Dezvoltare Intercomunitară)/Operator Regional. Reabilitarea reţelei de apă în Cisnădie şi realizarea reţelei de apă în Cisnădioara constituie priorităţile autorităţii locale. La fel şi reabilitarea reţelei de canalizare din Cisnădie, a canalului colector Mohu-Cisnădie, a reţelei de canal şi a staţiei de epurare din Cisnădioara.

Acţiuni:

- construcţia, reabilitarea, extinderea, modernizarea, staţiilor de tratare a apei potabile, a rezervoarelor de apă şi a surselor de apă potabilă;

- construcţia, reabilitarea, extinderea, modernizarea reţelei de alimentare şi distribuţie a apei potabile, inclusiv bransamentele amplasate în domeniul public, precum şi construcţiile civile aferente reţelei;

- construcţia, reabilitarea, extinderea, modernizarea reţelelor de canalizare a apei uzate;

- construcţia, reabilitarea, extinderea, modernizarea staţiilor de epurare a apei uzate (inclusiv treaptă terţiară);

- construcţia/reconstrucţia clădirilor conexe dimensionate în conformitate cu normele în vigoare (standarde, STAS-uri);

- construirea/reabilitarea/extinderea/modernizarea sistemelor de monitorizare complexe, inclusiv de contorizare a consumului de apă, de analiză şi evaluare a stadiului calităţii şi cantităţii apelor de suprafaţă şi subterane, echipamente de laborator, echipamente de detectare a pierderilor, inclusiv echipamente de întreţinere a sistemelor .

2.2 Dezvoltarea economică

Sectorul economic joacă un rol deosebit de important în dezvoltarea urbană. Fiind motorul dezvoltării, principala provocare pentru un oraş este capacitatea sa de a-şi mobiliza potenţialul existent.

Obiectivele acestei priorităţi sunt:

- un sector productiv întărit;
- diversificarea activităţilor din oraşul Cîsnădie şi comuna Cîsnădioara;

Rezultatele aşteptate:

- creşterea competitivităţii sectorului productiv;
- noi locuri de muncă;

Măsurile urmărite:

1. Dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor

Sprijinirea antreprenorilor este importantă pentru dezvoltarea economiei locale. Astfel de iniţiative sunt sprijinite prin Programul Operaţional Sectorial Creşterea

Competitivității Economice, Axa 1., domeniul de intervenție 1.3., precum și prin programul național „Dezvoltarea infrastructurii de inovare și transfer tehnologic - INFRA TECH”.

Acțiuni:

- construirea, modernizarea, extinderea de clădiri și anexe aferente, exclusiv pentru activități de producție și servicii pentru firme;
- construirea, extinderea infrastructurii rutiere din interiorul structurii de sprijinire a afacerilor și a drumurilor de acces;
- crearea, modernizarea, extinderea utilităților de bază din interiorul structurii de sprijinire a afacerilor;
- crearea infrastructurii necesare accesului la internet (conectarea la rețele de broadband, cablarea clădirii);
- dotarea cu echipamente a structurilor de sprijinire a afacerilor construite, modernizate, extinse;
- crearea și dezvoltarea de centre de transfer tehnologic, centre de informare tehnologică, oficii de legătură cu industria;
- crearea și dezvoltarea de parcuri științifice și tehnologice și de incubatoare tehnologice și de afaceri;

2. Sprijinirea producției

Continuarea modernizării a dotărilor, investițiile în utilaje, creșterea capacității de producție sunt bazele menținerii avantajului competitiv pentru firme. Ele trebuie informate asupra surselor de finanțare de care pot beneficia pentru creșterea afacerii lor. Programul Operațional Sectorial pentru Creșterea Competitivității Economice oferă sprijin firmelor pentru extinderea capacității de producție prin diferite investiții. Altă sursă de finanțare o constituie „Programele de asistență economică sub formă de dotări pentru firme particulare mici și mijlocii” acordate de Guvernul Federal Austriac și Guvernul Republicii Federale Germania.

Acțiuni:

- extinderea capacității de producție a diferitelor unități economice;
- implementarea standardelor internaționale;
- activități de promovare, participare la târguri și expoziții internaționale;

2.3 Mediul

Dezvoltarea durabilă presupune o cale de creştere economică şi dezvoltare, concomitent cu utilizarea raţională a resurselor naturale, astfel încât resursele regenerabile să poată fi menţinute, iar cele neregenerabile să fie folosite într-un ritm care să ţină seama de nevoile generaţiilor viitoare.

Gestionarea corectă a problemelor de mediu influenţează direct calitatea vieţii locuitorilor din Cislădie, de aceea se va acorda o atenţie sporită tuturor aspectelor legate de protecţia mediului şi prezervarea resurselor naturale.

Obiectivele acestei priorităţi sunt:

- conservarea şi protecţia mediului;
- armonizarea cu standardele europene de mediu;

Rezultatele aşteptate:

- un mediu mai curat care să îmbunătăţească calitatea vieţii locuitorilor din oraş;
- standard de viaţă ridicat al locuitorilor prin oferirea de servicii publice de calitate în acest domeniu (calitatea apei potabile, tratarea apelor menajere, gestionarea deşeurilor etc.)

Măsuri prin care se doreşte atingerea acestor rezultate:

1. Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecţia naturii

Prin Programul Operaţional de Mediu se sprijină măsurile menite să ajute la protecţia mediului. Habitatele naturale şi speciile de faună şi floră sălbatică trebuie conservate prin management adecvat şi campanii de conştientizare a publicului asupra valorilor naturale şi a importanţei ecologice a siturilor protejate.

Acţiuni:

- elaborarea şi implementarea planurilor de management pentru protecţia naturii şi asigurarea cadrului de management adecvat pentru instituţiile responsabile de protecţia naturii şi a peisajului.

2. Managementul Calităţii Apei

Centrul Regional de Protecţie a Mediului pentru Europa Centrală şi de Est (REC), finanţat prin Phare Multi-Country Programme for the Environment administrează programul EcoLinks. Acest program sprijină proiecte în parteneriat între autorităţi locale

şi mediul de afaceri în scopul abordării unor probleme de mediu urban şi industrial. Se promovează parteneriatele dintre diferite ţări, granturile fiind între 5.000 şi 250.000 USD.

Acţiuni:

- activităţi care duc la conservarea resurselor de apă şi/sau la reducerea substanţelor poluante sau dăunătoare în apele utilizate de consumatorii municipali sau industriali sau, respectiv, din apele uzate;

2.4 Turismul

Din punct de vedere al peisajului natural, cultural şi istoric, Cislădie, împreună cu Cislădioara prezintă un potenţial turistic mare. Ele se pot mândri cu un patrimoniu cultural-istoric, etnic şi folcloric extrem de valoros şi atractiv.

Creşterea competitivităţii turismului va aduce beneficii atât industriei turistice în sine, cât şi mediului economic. Pentru a exploata potenţialul de creştere semnificativă, ce îi conferă turismul Cislădiei şi Cislădioarei, este nevoie de un management în turism care prevede un marketing eficient, locaţii turistice modernizate, îmbunătăţirea gamei de servicii oferite şi a capacităţii de a atrage şi menţine turiştii, crescând durata şederii acestora.

Obiectivele generale pentru dezvoltarea turismului din oraşul Cislădie sunt:

- conştientizarea şi inventarierea permanentă a potenţialului turistic;
- creşterea competitivităţii turistice a oraşului Cislădie şi a Cislădioarei;
- formarea resurselor umane ocupate în activităţi turistice;

Rezultatele aşteptate:

- o bază de date permanent actualizată, conţinând toate resursele cu potenţial turistic din Cislădie şi Cislădioara;
- patrimoniu cultural, istoric reabilitat, locaţii turistice modernizate;
- servicii de calitate oferite turiştilor;

Măsurile urmărite pentru dezvoltarea turismului:

1. Restaurarea şi valorificarea durabilă a patrimoniului cultural

Această măsură este sprijinită prin Axa 5. a Programului Operaţional Regional, domeniul de intervenţie 5.1. Valoarea unui proiect finanţat de acest program poate ajunge până la 25.000.000 Euro, iar minimul de 500.000 Euro. Valorificarea patrimoniului

cultural trebuie să integreze o paletă largă de activități. Concomitent cu restaurarea patrimoniului cultural, trebuie să aibă loc modernizarea utilităților aferente, a căilor de acces și alte activități legate de evidențierea patrimoniului cultural.

Acțiuni:

- restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea clădirilor de patrimoniu;
- restaurarea, protecția și conservarea picturilor interioare, frescelor, picturilor murale exterioare;
- restaurarea și remodelarea plasticii fațadelor;
- amenajări peisagistice pentru evidențierea obiectivului turistic de patrimoniu reabilitat;
- modernizarea utilităților aferente obiectivului de patrimoniu;
- dotări pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural mobil și imobil;
- construirea/reabilitarea/amenajarea căii de acces către obiectivul turistic de patrimoniu reabilitat;
- construcția utilităților anexe (parcare, grup sanitar, reclame, indicatoare).

2. Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism și creșterea calității serviciilor turistice

Pentru exploatarea potențialului turistic al zonei, investițiile în modernizarea structurilor de cazare și cele legate de creșterea serviciilor turistice este absolut necesară. Creșterea numărului turiștilor este o oportunitate pentru dezvoltarea Cisnădiei și Cisnădioarei. Pentru a beneficia din plin de această oportunitate trebuie acordată o atenție sporită acestor investiții menite a atrage din ce în ce mai mulți turiști și a le oferi servicii cu care să fie mulțumiți. Prin Programul Operațional Regional Axa 5., domeniul de intervenție 5.2. se pot accesa fonduri pentru modernizarea infrastructurii de turism, acoperând o serie de activități menite să îmbunătățească exploatarea turistică a zonei. Proiectele trebuie să se încadreze între 200.000 și 25.000.000 Euro, iar cele care vizează modernizări/extinderi de structuri de cazare între 200.000 și 5.000.000 Euro. Planul Național pentru Dezvoltare Rurală oferă sprijin financiar pentru înființarea și amenajarea de poteci rurale („drumul vinului”, etc), sprijin de care poate beneficia localitatea Cisnădioara.

Acțiuni:

- construirea /modernizarea căilor de acces la principalele obiective turistice naturale;
- amplasarea de panouri de orientare și informare turistică;
- modernizare și extindere structuri de cazare și utilități conexe;
- amenajări terenuri pentru activități sportive (alei de ciclism, ciclism montan, trasee pentru echitație);
- înființarea și amenajarea de poteci rurale.

3. Crearea, modernizarea infrastructurii pentru marketingul serviciilor turistice rurale

Prin Planul Național de Dezvoltare Rurală Cisnădioara poate beneficia de finanțarea proiectelor cu o valoare cuprinsă între 5.000 și 500.000 Euro pentru o mai bună promovare a potențialului turistic de care dispune.

Acțiuni:

- construirea/modernizarea și dotarea centrelor de informare, promovare și vizitare turistică;
- dezvoltarea de sisteme electronice de rezervare pentru structurile de primire turistice;
- amenajarea de marcaje turistice.

4. Formarea resurselor umane în vederea oferirii de servicii turistice de calitate

Oferirea de servicii turistice de calitate nu este posibilă fără pregătirea personalului ocupat în domeniul turistic. Pregătirea profesională continuă este sprijinită prin Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane în special prin Axa 3.

Acțiuni:

- calificări profesionale în domeniul turismului;
- promovarea și sprijinirea instruirii în noi tehnologii, inclusiv TIC;
- pregătire profesională specifică în domeniul protecției mediului.

2.5 Creșterea ocupării forței de muncă, dezvoltarea resurselor umane și a serviciilor sociale

Pentru sustenabilitatea creșterii economice pe termen lung sunt necesare investițiile în capitalul uman. Forța de muncă înalt calificată, cu un nivel de educație ridicat, având capacitatea de a se adapta noilor tehnologii este esențială pentru dezvoltarea economică.

Obiective:

- creșterea ocupării forței de muncă prin educație și formare profesională;
- Îmbunătățirea și extinderea sistemului de servicii sociale;

Rezultate:

- forță de muncă înalt calificată;
- calitate în serviciile sociale oferite.

Măsuri:

1. Educația și formarea profesională inițială și continuă de calitate în sprijinul creșterii economice și ocupării

Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane promovează această măsură. Pentru asigurarea unei pregătiri temeinice a locuitorilor din Cisnădie și Cisnădioara aceste aspecte legate de educație și formarea profesională continuă nu pot fi neglijate.

Acțiuni:

- dezvoltarea și implementarea sistemului de asigurare a calității în învățământul preuniversitar, inclusiv dezvoltarea personalului și acțiuni inovative;
- dezvoltarea serviciilor de orientare și consiliere în scopul creșterii performanțelor școlare și a ratelor de tranziție către nivele superioare de educație;
- cursuri de calificare și recalificare a angajaților;
- promovarea formării profesionale în domeniul noilor tehnologii, inclusiv TIC, protecției mediului și poluării;
- formarea continuă a resurselor umane din învățământul preuniversitar;

2. Facilitarea tranziției de la școală la locul de muncă

O măsură a Axei 3. a Programului Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane acordă o atenție deosebită acestor inițiative menite a contribui la o rată

mai bună a ocupării. Deși rata șomajului este mică în Cisnădie, programele care vizează facilitarea găsirii unui loc de muncă după terminarea pregătirii școlare sunt binevenite pentru a preveni fenomenul emigrării tinerilor în străinătate.

Acțiuni:

- sprijinirea programelor de învățare la locul de muncă pentru elevi și studenți;
- sprijinirea inițiativelor de parteneriat între școli și întreprinderi;
- dezvoltarea și furnizarea serviciilor de orientare, consiliere și îndrumare în sprijinul tranziției de la școală la viața activă;

3. Promovarea culturii antreprenoriale

Tot prin Axa 3. a Programului Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane se sprijină operațiunile menite a transforma antreprenoriatul într-o opțiune de carieră.

Acțiuni:

- formarea abilităților manageriale, în special pentru micro-întreprinderi și IMM-uri;
- încurajarea antreprenoriatului prin servicii de sprijin pentru inițierea unei afaceri;

4. Promovarea incluziunii sociale

Obiectivul general al Axei 6. a Programului Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane este facilitarea accesului pe piața muncii a grupurilor vulnerabile și promovarea unei societăți incluzive și coezive în scopul asigurării bunăstării tuturor cetățenilor. Rata șomajului în rândul femeilor este mai mare decât a bărbaților și în Cisnădie, de aceea se vor sprijini programele pentru creșterea abilităților și calificărilor femeilor, dar nu numai.

Acțiuni:

- îmbunătățirea accesului și participării grupurilor vulnerabile pe piața muncii;
- programe de formare pentru dezvoltarea competențelor și calificărilor de bază pentru grupurile vulnerabile;
- programe de calificare și recalificare pentru creșterea abilităților și calificărilor femeilor;

5. Oferirea de servicii sociale de calitate:

Tot prin Programului Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane se alocă resurse financiare pentru grupurile dezavantajate prin diferite măsuri care contribuie la îmbunătățirea serviciilor sociale. În acest sens este importantă, în primul rând, formarea profesională a celor implicați în sistemul serviciilor sociale.

Acțiuni:

- dezvoltarea instrumentelor și metodelor adecvate pentru furnizarea serviciilor sociale; furnizarea, dezvoltarea și stabilirea serviciilor flexibile și alternative pentru îngrijirea copiilor și/sau a altor membri de familie dependenți pe parcursul zilei;
- dezvoltarea programelor de formare pentru specialiștii implicați în sistemul serviciilor sociale (lucrători sociali, asistenți personali, asistente comunitare, mediatori familiali, mediatori sanitari, asistenți maternali, îngrijitori).

2.6 Cultura

Aflat în proximitatea orașului Sibiu, Capitală Culturală Europeană 2007, Cisnădie și Cisnădioara au o moștenire culturală bogată care trebuie inventariată și conștientizată.

Obiectivele acestei priorități vizează în consecință următoarele aspecte:

- conștientizarea și valorificarea patrimoniului cultural moștenit;
- încurajarea activităților culturale;

Rezultate așteptate:

- conștientizare asupra identității culturale a orașului Cisnădie și Cisnădioarei;
- diversificarea activităților culturale;
- dezvoltarea turismului cultural;

Măsuri:

1. Studii și investiții legate de protejarea patrimoniului cultural de interes local din mediul rural (PNDR)

Programul Național pentru Dezvoltare Rurală sprijină inițiativele care se leagă de inventarierea caracteristicilor culturale ale satelor. Cu o bogată tradiție culturală, cu activități tradiționale cum ar fi împletitul paielor de grâu etc., Cisnădioara este un sat unde se motivează astfel de acțiuni întreprinse.

Acţiuni:

- elaborarea și editarea cărții de identitate locală, a studiilor cu privire la identificarea activităților tradiționale, acțiunilor și produselor ce urmează a fi valorificate printr-un proiect investițional de dezvoltare;

2. Conservarea moștenirii culturii și tradițiilor germane

Cu o bogată moștenire germană și având un parteneriat cu orașul Wernigerode din Germania, Cislădia recunoaște importanța conservării culturii și tradițiilor cetățenilor de origine germană. Astfel de eforturi sunt susținute și de Concursul transfrontalier „Germanii și vecinii lor din Est”.

Acţiuni:

- parteneriate între orașe, școli, contacte și întâlniri menite să ducă la cunoașterea relațiilor istorice și actuale

3. Încurajarea grupărilor culturale independente să elaboreze strategii proprii pentru prezentarea și difuzarea lucrărilor lor

Această măsură este sprijinită de Fundația Elvețiană pentru Cultură PRO HELVETIA, departamentul Réseaux Est-Ouest.

Acţiuni:

- publicarea de opere literare, reviste de artă;
- călătorii de studiu;

2.7 Societatea civilă

Societatea civilă descrie un întreg sistem de structuri, care permit cetățenilor noi roluri și relații sociale, prin diferite modalități de participare la viața publică.

Instituțiile societății civile sunt necesare și în țările cu o puternică tradiție democratică, dar în special în țările în care democrația se construiește.

La nivel comunitar, Comisia Europeană a recunoscut rolul important al societății civile în politica de cooperare pentru dezvoltare și a întreprins o serie de măsuri în vederea implicării societății civile în această problematică. Conștientizarea rolului pe care o poate juca societatea civilă, ca motor al dezvoltării este importantă, și asumarea acestuia poate însemna un pas uriaș în drumul spre construirea unui viitor mai promițător, acționând simultan pe mai multe paliere, în funcție de înclinația și pregătirea fiecăruia.

Obiectivele acestei priorităţi de dezvoltare sunt:

- întărirea democraţiei prin dezvoltarea unei societăţi civile responsabile şi active;
- îmbunătăţirea legăturii între autorităţile publice locale şi diferiţii reprezentanţi ai sectorului non-guvernamental.

Iniţiativele societăţii civile sunt susţinute prin diferite programe ale unor finanţatori extrem de variaţi, astfel încât aproape orice activitate îşi poate găsi sursa de finanţare:

- **Programul „Tinerii în Acţiune 2007-2013”** (Încurajarea coeziunii sociale prin promovarea cetăţeniei active a cetăţenilor, prin dezvoltarea solidarităţii şi promovarea toleranţei în rândul tinerilor din statele UE);

- **Programul „Europa pentru cetăţeni 2007-2013”** (Înfrăţirea oraşelor, sprijin acordat organizaţiilor societăţii civile, păstrarea principalelor situri şi arhive referitoare la deportări şi la comemorarea victimelor nazismului şi stalinismului);

- **Soros Fellows România: Programul pentru absolvenţi** (Oferă mini-granturi absolvenţilor de studii în străinătate care doresc să se implice în procesul de elaborare de politici publice);

- **Democracy Grants Program** (Scopul programului este promovarea democraţiei prin activităţi în domeniul drepturilor omului, dezvoltarea instrumentelor de media, educaţie civică, dezvoltarea instituţiilor democratice, lupta anticorupţie);

- **Promovarea drepturilor femeilor (Global Fund for Women)** - se finanţează activităţi precum: oferirea de oportunităţi economice; îmbunătăţirea accesului la educaţie al fetelor; oprirea violenţei împotriva femeilor; stimularea participării femeilor în viaţa politică; îmbunătăţirea accesului femeilor la tehnologiile informaţionale;

- **Parteneriatul Regional pentru Democraţie (finanţat de America’s Development Foundation)** – finanţează activităţi de educaţie civică; organizare forumuri locale şi naţionale pentru dialog administraţie-cetăţeni; facilitarea dialogului administraţie-societate civilă; înfiinţare sau întărire centre de resurse pentru ONG-uri; schimburi regionale şi reţele de comunicare mass-media;

- **The Human Rights and Governance Grants Program** (Programul îşi propune să finanţeze organizaţii naţionale şi internaţionale care desfăşoară activităţi de monitorizare, prezentare şi combatere a corupţiei în ţările din centrul şi estul Europei);

- **Balkan Trust for Democracy** – programul sprijină întărirea legăturilor dintre cetăteni și guvernanti prin acordarea de granturi pentru organizații care acționează pentru îmbunătățirea implicării cetățenilor în colaborarea cu autoritățile publice; sprijinirea colaborării între instituțiile guvernamentale, ONG-urile, diferite inițiative civice și alte instituții care acționează pentru dezvoltarea colaborării;

- **Programul „Societatea Civilă” finanțat de către „Charles Stewart Mott Foundation”** – temele finanțate de acest program sunt: întărirea sectorului non-profit a societății civile; drepturi și responsabilități ale cetățenilor; îmbunătățirea relațiilor interetnice și inter-rasiale;

- **Programul EAST-EAST administrat de Institutul pentru o Societate Deschisă** - Programul finanțează seminarii, ateliere de lucru, mese rotunde și schimburi de experiență între persoane provenind din țările Europei centrale și de Est, fostele țări componente ale Uniunii Sovietice, Turcia și Mongolia. Programul sprijină oameni și idei ce transcend barierele naționale și conlucrează pentru a crea și întări condițiile necesare dezvoltării unei societăți deschise;

- **Programul de Parteneriate Româno-Americane (RASP)** – Programul își propune să sprijine proiecte de parteneriat între organizații non-profit românești și americane, pentru întărirea democrației.

2.8 Administrația publică locală

Întărirea capacității administrației publice trebuie să aibă efecte tangibile asupra calității serviciilor publice oferite cetățenilor, precum și asupra eficientizării managementului strategic. Dezvoltarea capacității administrative trebuie să vizeze aceste elemente de schimbare de structură.

Obiectiv:

- îmbunătățirea serviciilor publice oferite cetățenilor prin susținerea utilizării tehnologiei informației.

- colaborare strânsă cu organizațiile neguvernamentale și cu toți actorii societății civile;

- accesarea fondurilor nerambursabile și managementul corect al proiectelor;

Rezultate:

- implementarea strategiei de dezvoltare prin realizarea de proiecte de investiții prin atragerea finanțării din fonduri structurale și din alte surse;
- servicii publice modernizate, eficiente oferite locuitorilor;
- realizarea de parteneriate cu societatea civilă pentru susținerea diferitelor inițiative.

Măsuri:

1. Susținerea utilizării tehnologiei informației:

Axa 3. a Programului Operațional Sectorial pentru Creșterea Competitivității Economice oferă sprijin pentru utilizarea tehnologiei informației atât sectorului privat, cât și celui public.

Acțiuni:

- oferirea de servicii publice electronice moderne;
- conectarea la internet în bandă largă;
- achiziția de aplicații informatice, licențe, brevete, mărci, know-how;
- instruirea personalului care va utiliza produsele software.

2. Creșterea capacității administrative:

Axa 1. a Programului Operațional Sectorial pentru Creșterea Capacității Administrative prevede o serie de măsuri care conduc la creșterea transparenței activității administrative, la apropierea acestora de cetățeni și la un management mai performant în sectorul public.

Acțiuni:

- elaborarea metodologiei și a unui cadru instituțional pentru extinderea evaluării de politici și programe;
- training pentru îmbunătățirea calității și frecvenței raportării performanțelor administrației locale către beneficiarii direcți ai serviciilor publice și către grupurile de cetățeni;
- îmbunătățirea eficacității organizaționale prin implementarea unui sistem de management al performanțelor resurselor umane și prin reforme privind managementul calității.

2.9 Dezvoltarea rurală

Această prioritate vizează dezvoltarea localității Cisnădioara.

Obiective:

- creșterea atractivității localității Cisnădioara;
- dezvoltarea durabilă a sectorului forestier;
- diversificarea activităților localității;

Rezultate așteptate:

- creșterea veniturilor persoanelor din Cisnădioara;
- extinderea zonelor împădurite;
- creșterea competitivității atracțiilor turistice din localitate;

Măsuri:

1. Împăduriri:

Resursa forestieră este cea mai importantă resursă naturală de care dispune Cisnădie și Cisnădioara. Exploatarea necorespunzătoare a acestei resurse poate avea repercursiuni negative pe termen lung, de aceea trebuie întreprinse măsuri în vederea prevenirii acestei situații.

Programul Național pentru Dezvoltare Rurală acordă asistență financiară pentru împăduriri.

Acțiuni:

- împădurirea terenurilor agricole;
- împădurirea terenurilor neagricole;

2. Infrastructură:

Infrastructura din zonele rurale necesită investiții semnificative pentru ca decalajele existente între zonele rurale și urbane să nu se adâncească în continuare. La nivelul localității Cisnădioara deasemenea se prezintă nevoi de investiții în diferitele domenii ale infrastructurii. Prin Planul Național pentru Dezvoltare Rurală se finanțează astfel de investiții, de care poate beneficia și Cisnădioara.

Acțiuni:

- construcția și modernizarea drumurilor comunale;
- construcția și modernizarea infrastructurii de apă/apă uzată (stații de tratare a apei, canalizare, stații de epurare);

- alimentarea cu energie electrică și/sau rețeaua publică de iluminat;
- construcția, modernizarea platformelor pentru depozitarea deșeurilor și dotarea aferentă;
- construcția și/sau modernizarea rețelei publice locale de alimentare cu gaz.

3. Amenajarea spațiilor de interes public al localității

Cisnădioara poate beneficia prin Programul Național pentru Dezvoltare Rurală de fonduri pentru amenajarea spațiilor de interes public. Fiind o localitate care este vizitată de mulți turiști, investițiile pentru conservarea imaginii clădirilor vechi, amenajări peisagistice etc. sunt binevenite. La fel și cele menite să îmbunătățească mediul de viață al locuitorilor prin diferite investiții.

Acțiuni:

- înființarea, amenajarea și renovarea centrului civic (amenajare peisagistică, parcuri, parcări, piețe, fațadele clădirilor);
- amenajare spații pentru organizarea de târguri, spații de joacă pentru copii, stații de autobuz etc.

4. Protejarea patrimoniului cultural de interes local

Cisnădioara beneficiază de un patrimoniu cultural bogat care trebuie conservat și exploatat și pentru atragerea de turiști în zonă.

Acțiuni:

- studii privind patrimoniul cultural;
- achiziționarea de costume populare și instrumente muzicale tradiționale în vederea promovării patrimoniului cultural imaterial;
- înființarea și amenajarea de poteci rurale („drumul vinului”, etc);
- dotări pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural;

5. Îmbunătățirea serviciilor de bază pentru populația rurală

Planul Național pentru Dezvoltare Rurală acoperă investițiile care ajută la oferirea unor servicii de calitate populației din Cisnădioara.

Acțiuni:

- investiții noi și dotări pentru economia socială (centre de îngrijire copii, bătrâni și persoane cu nevoi speciale);
- dotări cu echipamente pentru serviciile publice de transport;

- investiții pentru servicii de administrare locală (dotarea cu utilaje și echipamente pentru serviciile de dezăpezire, întreținere spații verzi etc.)

IV. PLANUL DE ACŢIUNE PENTRU DEZVOLTAREA LOCALITĂŢII 2007-2013

1. PORTOFOLIUL DE PROIECTE

Primăria oraşului Cisnădie a identificat următoarele proiecte prioritare :

Nr. crt.	Denumirea proiectului	Valoarea totală –mii lei-	Data începerii proiectului	Data finalizării proiectului	Contribuția bugetului local pe anii derulării proiectului – mii lei-
1.	Reabilitare reţele apă Cisnădie	2.225,63	2003	2010	2.225,63
2.	Realizare reţele apă Cisnădioara	4.309,97	2007	2008	4.309,97
3.	Reabilitare reţele canalizare canalizare Cisnădie	8.450,21	2003	2010	8.450,21
4.	Canal colector Mohu-Cisnădie	3.728,11	2007	2009	3.728,11
5.	Reţele canal, staţie epurare Cisnădioara	6.292,26	2006	2008	6.292,26
6.	Reabilitare străzi Cisnădie, Cisnădioara	2.871,21	2006	2012	2.871,21
7.	Construcţie locuinţe sociale P-ţa Nouă fn	8.796,40	2005	2008	8.796,40

Pe lângă acestea se au în vedere şi alte proiecte legate de infrastructură, în special modernizarea infrastructurii educaţionale, de sănătate şi cea socială.

În domeniul dezvoltării economice se va pune accent pe dezvoltarea unei structuri de sprijinire a afacerilor şi pe informarea potenţialilor beneficiari asupra posibilităţilor de finanţare oferite prin Programul Operaţional Sectorial pentru Creşterea Competitivităţii Economice pentru creşterea capacităţilor de producţie.

Deasemenea se va acorda o atenţie specială proiectelor ce vizează protecţia mediului.

Deoarece potenţialul turistic al zonei este important pentru dezvoltarea economică a oraşului, proiectele din turism vor ocupa un loc prioritar printre proiectele de investiţii. Se va pune accent pe conservarea şi valorificarea patrimoniului cultural, pe modernizarea infrastructurii de turism şi creşterea calităţii serviciilor turistice în vederea atragerii unui număr din ce în ce mai mare de turişti care să fie satisfăcuţi de serviciile de care au beneficiat. Numărul turiştilor este în continuă creştere datorită proximităţii oraşului Sibiu – Capitală Culturală Europeană 2007, fiind o oportunitate bună pentru impresionarea acestora cu frumuseţile zonei dar şi cu calitatea serviciilor. În această ordine de idei se vor amplasa panouri de informare şi va fi dezvoltat biroul de informare turistică recent înfiinţat.

Programele care vizează educaţia şi formarea profesională continuă, facilitarea tranziţiei de la şcoală la locul de muncă, promovarea culturii antreprenoriale vor fi tratate ca fiind de importanţă esenţială pentru dezvoltarea durabilă a oraşului.

Moştenirea culturală bogată a zonei va fi la fel valorificată prin inventarierea patrimoniului cultural, conştientizarea asupra identităţii culturale a oraşului şi prin reluarea activităţilor culturale din Căminul Cultural.

Societatea civilă este reprezentată prin diferite organizaţii care activează în domenii diverse. Activitatea acestora va fi încurajată în continuare prin parteneriate cu autorităţile publice locale şi prin informarea lor periodică asupra posibilităţilor de finanţare.

Activitatea administraţiei publice locale va fi îmbunătăţită prin formarea continuă a personalului şi prin dotări TIC.

Fondurile puse la dispoziţie prin Programul Naţional pentru Dezvoltarea Rurală vor fi accesate pentru dezvoltarea localităţii componente Cisnădioara, întocmindu-se proiecte ce vizează împăduriri, amenajarea spaţiilor de interes public şi îmbunătăţirea serviciilor de bază oferite populaţiei.

Cuprins

I. ANALIZA ECONOMICO SOCIALĂ A LOCALITĂȚII	2
1. DESCRIEREA GENERALĂ.....	2
1.1 Situația socio-economică a localității	2
1.1.1 Localizare.....	2
1.1.2 Suprafața	3
1.1.3 Rețeaua hidrografică	3
1.1.4 Clima.....	3
1.1.5 Flora și Fauna.....	4
1.1.6 Repere istorice	5
1.1.7 Societatea civilă	7
1.2 Factori ai potențialului economic local.....	8
1.2.1 Resurse naturale.....	8
1.2.2 Infrastructura.....	8
1.2.2.1 Infrastructura de transport.....	8
1.2.2.2 Rețele de telecomunicații, comunicații de date și internet.....	9
1.2.2.3 Infrastructura tehnico-edilitară.....	9
1.2.2.4 Infrastructura educațională.....	10
1.2.2.5 Infrastructura sanitară	10
1.2.2.6 Infrastructura socială și de cultură	11
1.2.2.7 Infrastructura pentru turism	12
2. DEZVOLTAREA ECONOMICĂ ÎN ANSAMBLU.....	16
2.1 Structura economică sectorială din localitate	18
2.1.1 Industria	18
2.1.2 Turism.....	19
2.1.3 Agricultură	20
2.2 Situația unităților economice	21
3. POPULAȚIE, RESURSE UMANE ȘI PIAȚA FORȚEI DE MUNCĂ	25
3.1 Populația și resursele umane.....	25
3.1.1 Evoluția populației	25
3.1.2 Structura etnică a populației.....	26
3.2 Forța de muncă.....	26
3.2.1 Populația ocupată.....	26
3.2.2 Șomajul	27
3.2.3 Concluzii.....	28
4. SITUAȚIA MEDIULUI	29
4.1 Situația mediului	29
4.2 Gestionarea deșeurilor	29
4.3 Aree protejate	30
II. SINTEZA PROGRAMULUI DE DEZVOLTARE A LOCALITĂȚII 2007-2013	31
1. Puncte tari / Puncte slabe ale localității	31
III. PRIORITĂȚILE DEZVOLTĂRII LOCALITĂȚII 2007-2013	34
1. OBIECTIVUL STRATEGIC	34
2. PRIORITĂȚILE STRATEGICE DE DEZVOLTARE	40

2.1 Dezvoltarea infrastructurii (transport, sănătate, educație, asistență socială, reabilitare urbană, utilități publice).....	40
2.2 Dezvoltarea economică.....	44
2.3 Mediul.....	46
2.4 Turismul.....	47
2.5 Creșterea ocupării forței de muncă, dezvoltarea resurselor umane și a serviciilor sociale	50
2.6 Cultura.....	52
2.7 Societatea civilă	53
2.7 Administrația publică locală	55
2.8 Dezvoltarea rurală.....	57
IV. PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA LOCALITĂȚII 2007-2013.....	60
1. PORTOFOLIUL DE PROIECTE	60